

Sträckfågelräkningar vid Falsterbo hösten 2015

Migration counts at Falsterbo in the autumn of 2015

Meddelande nr. 300 från Falsterbo Fågelstation

Nils Kjellén

Räkningar av utsträckande fåglar i Naturvårdsverkets regi bedrevs mellan 1 augusti och 20 november. Dessutom bestämdes åldern för rovfåglar och vissa andra grupper. Visserligen ligger totalsumman på 2,2 miljoner sträckare något över medel, men många arter uppträddes relativt fåtaligt. För första gången sträckte det fler ringduvor (685 000) än bo/bergfinkar (660 000). Förklaringen är att ostvindarna i oktober missgynnade finksträcket men blåste ut fler duvor till halvön. Därefter följde de långsiktigt ökande arterna vitkindad gås med 235 000 och grönsiska med 128 000. Bland rovfåglarna var det egentligen bara röd glada och blå kärrhök som var riktigt talrika och på den positiva sidan kan även nämnas trädpiplärka, ängspiplärka och gulärla. Antalet grönfinkar var i stället det lägsta någonsin. Invasionsarter saknades nästan helt, borsett från fler gråsiskor än normalt under senhösten. Detta får tolkas som att det fanns tillräckligt med mat längre norrut, kanske kombinerat med att ungproduktionen inte varit så god under den regniga sommaren.

ALLMÄNT

De standardiserade hösträkningarna i Naturvårdsverkets regi påbörjades hösten 1973 som en del i deras fågelmonitoring. Sedan 2001 ansvarar undertecknad för dessa räkningar som redovisas årligen i *Fåglar i Skåne* (Kjellén 2015 och tidigare). Det samlade resultatet presenteras löpande på Falsterbo Fågelstations hemsida under: www.falsterbofagelstation.se/index_s.html.

FÄLTARBETE

Under perioden 1 augusti till 20 november upp-rätthölls daglig bevakning av sträcket. Samtliga arter räknades från gryningen fram till 14.00 vintertid. Om det vid denna tidpunkt fortfarande pågick rovfågelsträck räknades detta fram tills det upphörde. Under ett fåtal dagar, när sträcket på grund av otjänlig väderlek varit obefintligt, har räkningarna avslutats före 14.00. Nils Kjellén räknade 1 augusti t.o.m. 20 november, assisterad av Lars Nilsson 11–30 augusti och Mikael Olofsson 31 augusti–10 november. Vi delade då upp arterna för att erhålla så god täckning som möjligt. Observationsplats har hela tiden varit den sydvästligaste udden, Nabben. Endast under ett fåtal dagar, då vindarna förskjutit rovfågelsträcket mot norr, har observatörerna flyttat upp till Fyren vid middagstid för att täcka sträcket bättre. Som avlösare för någon av oss under ett fåtal dagar har Bengt Grandin och Björn Malmhagen fungerat. Alla inblandade tackas varmt för sin medverkan.

Tim Andersen har som vanligt sammanställt sträcksiffror från insträcket vid Stevns klint i Danmark, mitt emot Falsterbo. Där var det bevakning 18 dagar i augusti, 22 dagar i september, 13 dagar i oktober och 4 dagar i november.

RESULTAT OCH DISKUSSION

Vintern var relativt mild och den första delen av våren snarast tidigare än normalt. Däremot var maj–juni förhållandevis kyliga och det regnade ovanligt mycket under sommaren, framförallt

längre norrut i landet. Sannolikt missgynnade den kyliga och blöta sommaren häckningen för flertalet småfåglar. Åtminstone lokalt var gnagartillgången bra såväl i fjällen som i skogslandet, med t.ex. det högsta antalet häckande fjällugglor på många år. I augusti var det mer normalt sommarväder, men mer ostwind än vanligt. Relativt få fronter västerifrån gjorde att sträcket av vadare och måsfåglar blev betydligt sämre än hösten före. Efter ett kraftigt åskväder i inledningen dominerade ostvindar under stora delar av september, vilket som vanligt missgynnade rovfågelsträcket. I samband med västvindar i slutet av månaden var passagen dock god av såväl tättingar som rovfåglar. Oktober var relativt mild och nederbördsfattig. Envisa ostvindar gjorde dock att sträckkoncentrationen till Falsterbo generellt var sämre än normalt. Det milda vädret fortsatte i november men nu kom det fronter västerifrån med mycket regn. Förhållandevis dagsigt väder ledde till dåligt rovfågelsträck och inte heller småfåglarna var särskilt talrika.

Visserligen ligger totalsumman på 2,2 miljoner sträckare något över medel, men många arter uppträdde relativt fåtaligt. För första gången sträckte det fler ringduvor (685 000) än bo/bergfinkar (660 000). Förklaringen är att ostvindarna i oktober missgynnade finksträcket men blåste ut fler duvor till halvön. Därefter följde de långsiktigt ökande arterna vitkindad gås med 235 000 och grönsiska med 128 000.

Bland rovfåglarna var det egentligen bara röd glada som var riktigt talrik och på den positiva sidan kan även nämnas trädpiplärka, ängspiplärka och gulärla. Invasionsarter saknades nästan helt, borset från att det sträckte fler gråsiskor än normalt på senhösten. Detta får väl tolkas som att det fanns tillräckligt med mat längre norrut, kanske kombinerat med att ungproduktionen inte varit så god.

LÅNGSIKTIGA TRENDER

De arter som uppvisar en signifikant ökning

Föregående sida: Sträckräkning på Nabben 10 september 2015. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se.

Färre sångsvanar ses på sträck. Nabben 15 nov 2015. Foto: Bengt Grandin.

eller minskning i sträcksiffrorna under hela 43-årsperioden presenteras i Tabell 1. Som synes är det klart fler som långsiktigt ökat än som minskat. Jämfört med motsvarande redovisning för två år sedan är förändringarna inte så stora. Gladan är ohotad i toppen medan t.ex. grågås och sångsvan tappat något på senare år eftersom fler stannar kvar långt in på senhösten. För brun kärrhök har en snabb uppgång fram till sekelskiftet planat ut sedan dess. Bland arter som för närvarande klättrar snabbt uppåt märks t.ex. brun glada, bläsand och grönsiska. Ny på listan är trädpiplärka efter ett antal bra år sedan sekelskiftet. Grönfinken har emellertid fallit bort till följd av den sentida minskningen på grund av sjukdomen gulknopp.

Bland de minskande arterna är kråkan fortfarande i topp, trots att man kanske tycker att det fortfarande är gott om kråkor ute i naturen. Tyvärr har de negativa trenderna för såväl fält-piplärka som ortolansparv fortsatt. Även bivråk

och rödstrupig piplärka har faktiskt gått tillbaka lite. För knipa och råka förklaras minskningen främst av att fler numera övervintrar i Sverige eftersom tendensen i häckfågelinventeringarna är positiv. Tofsvipa och rödvingetrast ligger nu strax under gränsen för signifikant minskning. För turturduva och gök baseras trenden på mycket få räknade fåglar och får därför anses mer osäker, även om den stöds av andra data. Detaljerade värden för samtliga arter presenteras på hemsidan.

ROVFÅGLAR

Liksom tidigare år har de ej åldersbestämda rovfåglarna fördelats efter bestämd procent i varje 10-dagarsperiod. Sammanlagt 41 273 rovfåglar ligger klart under medel för hela perioden (44 500), vilket endast är tredje gången sedan sekelskiftet. Främsta orsak är att de båda talrikaste arterna, sparyhök och ormvråk, var fåtaliga (Tabell 4). Dock låg även flera andra arter

TABELL 1

Arter som uppvisar en signifikant ökning eller minskning av sträcksiffrorna i Falsterbo 1973–2015.

Species showing a significant increase or decrease in the number of migrants at Falsterbo 1973–2015.

Spearman Rank (r): * = p < 0,05, ** = p < 0,01, *** = p < 0,001.

Art (ökande)	r	sign	Art (minskande)	r	sign
Röd glada	0,99	***	Kräka	-0,92	***
Pilgrimsfalk	0,94	***	Fältpiplärka	-0,86	***
Vitkindad gås	0,93	***	Ortolansparv	-0,66	***
Gråhäger	0,92	***	Bivråk	-0,65	***
Havsörn	0,87	***	Turkduva	-0,58	***
Grågås	0,85	***	Rödstrupig piplärka	-0,58	***
Trana	0,84	***	Sillgrissla	-0,57	***
Sjöorre	0,84	***	Berglärka	-0,57	***
Steglits	0,83	***	Stare	-0,57	***
Fiskmås	0,82	***	Knipa	-0,56	***
Blåsand	0,81	***	Bergand	-0,54	***
Stäpphök (86-15)	9,00	***	Enkelbeckasin	-0,52	***
Pungmes	0,78	***	Råka	-0,51	***
Bläsgås	0,76	***	Turturduva	-0,49	*
Mindre sångsvan	0,76	***	Hussvala	-0,47	**
Fisktärna	0,74	***	Gulsparv	-0,43	**
Brun kårhök	0,73	***	Vinterhämppling	-0,43	**
Sparvhök	0,73	***	Gök	-0,39	*
Kanadagås	0,70	***	Småtärna	-0,37	*
Prutgås	0,69	***	Backsvala	-0,35	*
Dubbeltrast	0,69	***			
Gulhämppling	0,68	***			
Snatterand	0,68	***			
Forsärla	0,68	***			
Smålom	0,67	***			
Sångsvan	0,66	***			
Grönsiska	0,66	***			
Brun glada	0,65	***			
Gråhakedopping	0,64	***			
Stjärtand	0,63	***			
Ringduva	0,62	***			
Skedand	0,62	***			
Ljungpipare	0,57	***			
Gråsiska	0,57	***			
Myrspov	0,53	***			
Trädärka	0,53	***			
Tornfalk	0,51	***			
Dvärgmås	0,50	***			
Fiskgjuse	0,50	***			
Kustpipare	0,48	**			
Fjällabb (86-15)	0,47	**			
Silvertärna	0,45	**			
Stenfalk	0,42	**			
Roskarl	0,42	**			
Svarttärna	0,38	*			
Skogsnäppa	0,37	*			
Blåmes	0,36	*			
Drillsnäppa	0,34	*			
Svärta	0,33	*			
Kustsnäppa	0,32	*			
Större strandpipare	0,32	*			
Trädpiplärka	0,32	*			

som bivråk, brun kärrhök, ängshök, duvhök, fjällvråk, fiskegjuse, stenfalk och lärkfalk klart under medel. Å andra sidan räknades fler röda glador än någonsin (3 811) och även brun glada, havsörn, blå kärrhök, stäpphök och pilgrimsfalk gjorde bra ifrån sig. Således en ganska splittrad bild som nog främst förklaras av hur de olika arternas sträckperioder sammantogs med perioder när ostvindarna dominerade. En förväntad god förekomst av nordliga gnagarspecialister förverkligades inte riktigt. Medan blå kärrhök uppträdde talrikare än på länge räknades färre fjällvråkar än normalt. Dock var ungfågelsandelen relativt hög. Efter flera bra siffror på senare år var även antalet tornfalkar en besvikelse. Ungfågelsandelen åren 2014–2015 samt medelvärdet för olika tidsperioder återfinns i Tabell 2. Höstens genomsnittliga procentandel ligger klart över medel om vi tittar på alla arter men bara något över genomsnittet om vi bara jämför de tolv vanligaste arterna (Tabell 2). Enligt tabellen var häckningsutfallet generellt klart sämre perioden 1986–1995, bättre de första tio åren efter sekelskiftet och sedan något sämre igen. Årets passage uppdelad på tiodagarsperioder samt medeltal för åren 1973–2014 återfinns i Tabell 4. I Figur 1 visas utvecklingen under hela perioden för de 16 vanligaste rovfåglarna.

Bivråk *Pernis apivorus*

Koncentrationen av adulta bivråkar till Falsterbohalvön fluktuerar relativt kraftigt p.g.a. väderet under sträcktoppen i månadsskiftet augusti/ september. Sedan åldersbestämningen inleddes 1986 har antalet gamla fåglar således varierat mellan 1 426 (2010) och 6 718 (1989). Höstens 2 152 ligger klart under medel. Allmänt var den långsiktiga minskningen betydligt kraftigare fram till 1990 än efter detta år (Figur 1). Så länge ungproduktionen är stabil finns det kanske hopp.

Även om sträcket var igång från 1 augusti bokfördes inga tvåsiffriga antal före den 21:e. Sträcktoppen av adulta kom 29–30 augusti med 879 respektive 559 sträckare. Efter 281 den

3 september var det i princip slut på adulta och totalsumman blev föga imponerande. Den första ungfågeln sågs relativt tidigt, 22 augusti, men totalsumman inskränkte sig till 300 juvenila. Detta innebär en ungfågelsandel på 12 % vilket överensstämmer med genomsnittet (Tabell 2). Om vi i stället jämför med genomsnittet adulta under perioden sjunker emellertid andelen till 7 %. Det är i alla fall uppenbart att en hel del par lyckats med häckningen trots en regnig sommar utan särskilt mycket getingar. Mediandatum för de adulta inföll två dagar senare än normalt 30 augusti. Däremot kulminerade ungfåglarna sju dagar senare än normalt, 20 september. Detta antyder att vi ”missade” en hel del juvenila p.g.a. ostvindarna i början av september. Senaste ungfågeln passerade 30 september.

Bivråken minskar även i Finland där en signifikant nedgång konstaterats sedan mitten av 1980-talet, trots oförändrat häckningsutfall (Björklund m.fl. 2015). Minskningen av andelen äldre skog och konkurrens om boplatssråden med den starkare duvhöken uppges som möjliga orsaker i sen tid. Utvecklingen i Danmark och Norge är sämre dokumenterad. Eftersom den svenska reproduktionen förefaller vara tillfredsställande och jakten i Medelhavsregionen rimligen har minskat på senare år, är det troligt att den främsta förklaringen till den svenska beståndsnedgången återfinns i övervintringsområdet i Västafrika. Där omvandlas regnskogen efterhand till oljepalmsplantager och jordbruksmark. Vid Stevns räknades 1 333 bivråkar under hösten, vilket utgör 54 % av Falsterbosiffran. Där registrerades tio insträckande redan under juni–juli.

Brun glada *Milvus migrans*

Senare års bättre bevakning av vårsträcket i Falssterbo visar att en hel del bruna glador lämnar landet redan i maj–juni. Liksom för t.ex. brun kärrhök rör det sig rimligen i första hand om yngre icke-häckare som bara varit uppe och kollat läget. Premiärfågeln bokfördes 3 augusti och följdes av ytterligare tre under månaden.

Sträckande brun glada (1k) vid Nabben 8 september 2015. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se.

En gles passage under september innehöll som mest tre bruna glador under fyra olika dagar. Ännu i oktober sågs tre fåglar och vid Stevns klint bokfördes en insträckande så sent som den 1 november. Totalt 27 bruna glador ligger klart under rekordet från 2013 på 47 sträckare, men överträffas endast av ytterligare två tidigare hösttar (Figur 1). På den danska sidan summerades tio, varav minst tre inte sågs i Falsterbo. Årets sträckare fördelar sig på nio adulta, åtta fjarörsfåglar (2K) och tio juvenila. Av 2K-fåglarna var en som sträckte 7 september av östligt ursprung, en s.k. *lineatus*-typ (Forsman 2007). Dessa som sannolikt häckar någonstans i västra Ryssland bildar en övergång till de mer östliga rena *lineatus*, som ibland räknas som en egen art. Ungfågelsandelen på 37 % är den näst högsta hittills och kan jämföras med ett genomsnitt på 20 % (Tabell 2). Det verkar uppenbart att den ökande andelen juvenila i Falsterbo speglar fler häckande par i Sverige. Ottosson m.fl. (2012) uppskattade beståndet till 10 par. Under 2014 kon-

staterades en häckning i Södermanland och rrk bedömde att det häckade fem par i Norrbotten (Wirdheim & Corell 2015). De två kända svenska paren fick sannolikt inga ungar på vingarna 2015 (Bengtsson m.fl. 2015). I Finland hittades de första häckningarna på tio år 2002 och 2014 registrerades tre par (Björklund m.fl. 2015).

Röd glada *Milvus milvus*

Vid Stevns registrerades 10 insträckande under juni–juli och även under maj ses numera en del utsträckande, sannolikt subadulta, glador i Falsterbo. Som vanligt var antalet blygsamma i augusti och så var även fallet under de ostvindsdominerade första två dekaderna i september. Sedan lossnade det emellertid rejält. Efter 181 sträckare 21 september ökade antalet till 306 den 26:e, 930 den 27:e och 504 följande dag. Endast en högre siffra finns från tidigare år, nämligen 1 017 den 11 oktober 2012. Det var faktiskt så att det sträckte fler glador än ormvråkar ett par av dagarna och gladan har numera

gått om bivråk som den tredje talrikaste rovfågeln i Falsterbo. I oktober räknades som mest 265 den 3 oktober och 198 den 11:e. När det äntligen kom ett litet kalluftsgenombrott 20 november sträckte 142 glador och tre dagar senare registrerades 21 insträckande vid Stevns. Så sent som 7 januari 2016 sträckte 9 adulta och en 2K ut vid Nabben i samband med snö och kalluftsgenombrott.

Totalt 3 811 är den hittills högsta siffran, följd av 3 089 hösten 2012 och gladan är den art som uppvisar den kraftigaste ökningen sedan starten 1973 (Tabell 1, Figur 1). Vid Stevns klint bokfördes 1989, vilket utgör 52 % av Falsterbos antal. Med hjälp av data från det tidigare Projekt Glada skattades det svenska beståndet till minst 2 600 par 2013 (Strid & Eriksson 2014). Om vi använder höstens antal juvenila och antar att 70 % av de skånska ungfåglarna ännu passerar

Falsterbo, att ungproduktionen ligger på 1,5 flygga ungar, att 10 % av dessa dör innan flyttingen och att 200 ungfåglar övervintrar hamnar vi på 2 985 häckande par i Skåne. Dessutom tillkommer uppskattningsvis 500 par i övriga Sverige varför beståndet i dagsläget sannolikt ligger närmare 3 500 par. I Danmark är gladan fortfarande relativt sällsynt och beståndet uppskattas till 113 par 2014 (Nyegaard 2015). I Storbritannien har en successiv ökning ägt rum, med stöd av inplantering av bl.a. svenska och spanska fåglar, och 2012 uppskattades beståndet till närmare 2 500 par (Holling 2015).

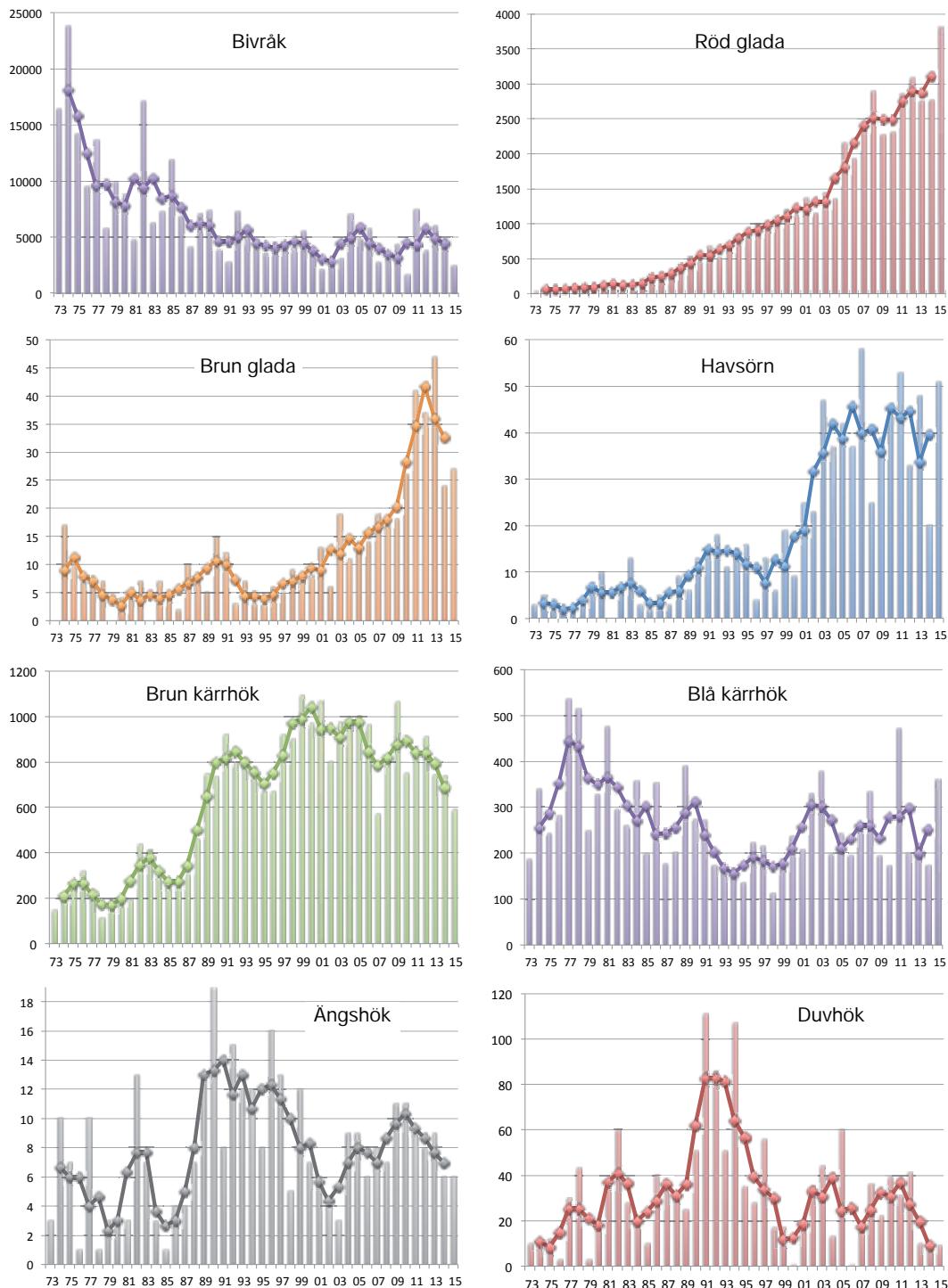
De adulta kulminerade i normal tid 9 oktober och även medianen för ungfåglarna 27 september ligger nära medel. Ungfågelsandelen på 63 % ligger klart under medel. En generellt lägre andel de senaste tio åren (Tabell 2) är sannolikt en effekt av att ungproduktionen efterhand

TABELL 2

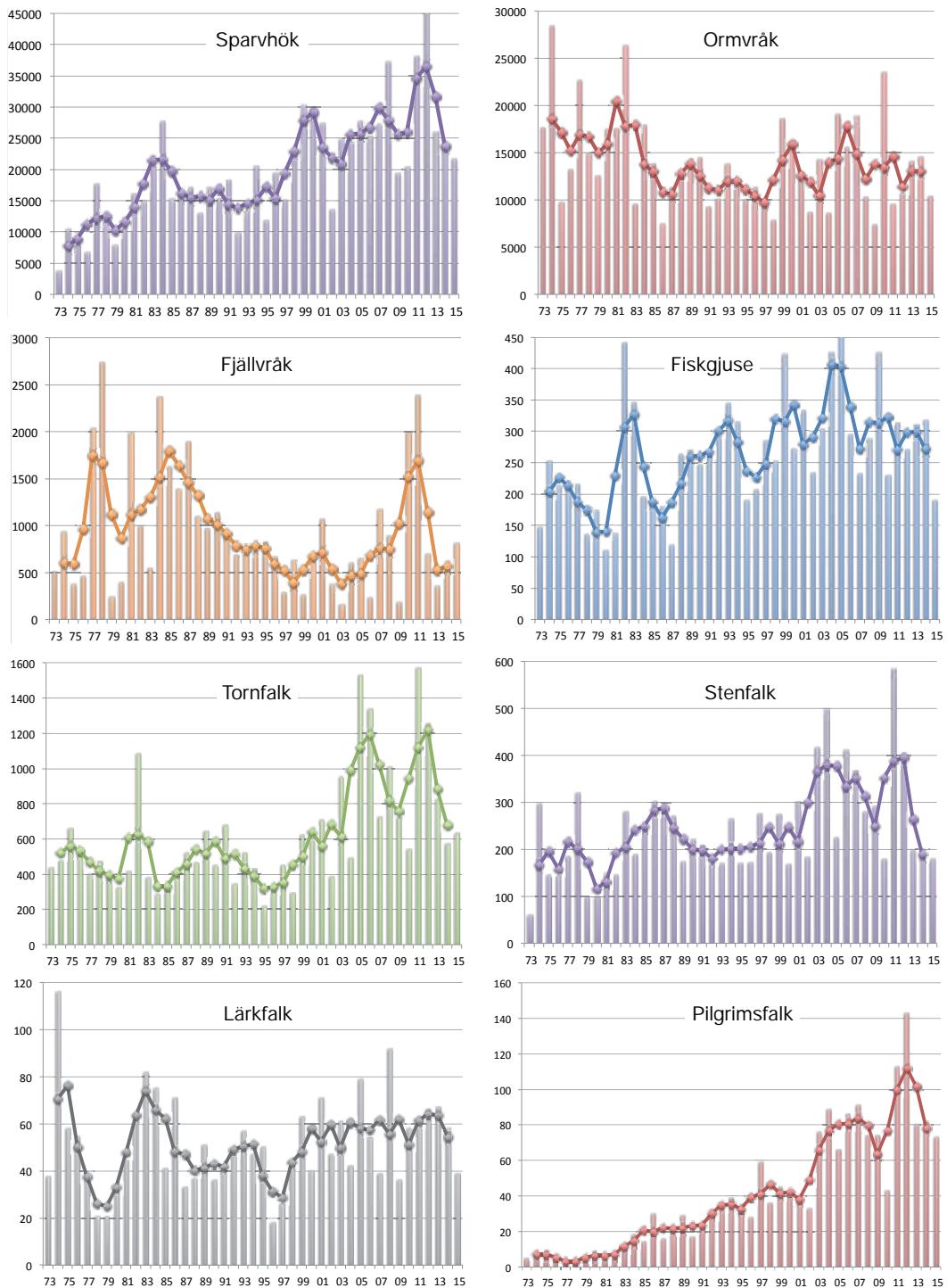
Ungfågelsandel (%) bland sträckande rovfåglar i Falsterbo 1986–2015.

Proportion of juveniles (%) among migrating raptors at Falsterbo 1986–2015.

	2014	2015	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10	Medel 11-15
Bivråk	11	12	12	13	10	11	13	14	14
Brun glada	46	37	20	15	19	7	26	25	35
Röd glada	62	63	73	83	76	75	76	65	62
Havssörn	40	39	39	36	36	29	52	38	44
Brun kärrhök	75	78	73	76	78	77	74	68	66
Blå kärrhök	71	84	66	60	57	66	74	68	72
Stäpphök	69	93	53	25	0	100	46	72	66
Ängshök	50	50	60	51	51	69	75	57	55
Duvhök	100	100	94	96	95	100	95	82	94
Sparvhök	67	84	78	79	80	73	78	80	79
Ormvråk	58	47	48	38	44	53	49	49	51
Fjällvråk	41	38	28	25	19	19	35	39	30
Mindre skrikörn	0	-	1	0	0	0	8	0	0
Kungsörn	-	-	68	43	69	100	75	100	48
Fiskgjuse	43	51	49	50	51	60	51	40	44
Tornfalk	88	81	77	70	75	79	81	80	80
Aftonfalk	0	50	81	50	74	100	100	50	50
Stenfalk	92	88	85	88	86	82	91	81	81
Lärkfalk	81	79	86	89	84	87	85	86	83
Pilgrimsfalk	42	34	31	40	31	29	29	34	33
Medel	55	62	56	51	52	61	61	56	54
12 arter	61	62	59	59	58	59	61	59	57

Figur 1. Sträcket av 16 rovfågelarter i Falsterbo 1973–2015 med rullande treårsmedelvärden.
The migration of 16 raptor species at Falsterbo 1973–2015 with rolling three-year averages.

Figur 1 – forts. Sträcket av 16 rovfågelarter i Falsterbo 1973–2015 med rullande treårsmedelvärden.
The migration of 16 raptor species at Falsterbo 1973–2015 with rolling three-year averages.

Havsörn på sträck vid Nabben 7 september 2015. Foto: Bengt Grandin.

gått ner när populationstätheten ökat i Skåne. En annan möjlighet är att fler äldre glador väljer att sträcka söderut om konkurrensen bland ett ökande antal övervintrare hårdnar. En personlig uppfattning är dock att även antalet övervintrare ökat klart varför det måste finnas minst 2 000 glador i Skåne vintertid numera.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

Efter en relativt snabb ökning omfattade den skånska populationen under våren minst 26 besatta revir och ett par gjorde för andra året ett häckningsförsök på Falsterbohalvön (Bengtsson m.fl. 2015). I Danmark, dit arten spritt sig från Tyskland, fanns 61 par 2014 (Ehmsen 2015). Även i Finland går det bra för havsörnen, med ett uppskattat bestånd på 450 par 2012 (Stjernberg m.fl. 2013). Tillväxten av den svenska populationen speglas av de ökande sträcksiffrorna från Falsterbo, även om de årliga fluk-

tuationerna är relativt stora (Figur 1). Höstens 51 sträckare utgör en relativt hög siffra, speciellt med tanke på att hösten var förhållandevis mild, utan kalluftsgenombrott som drev iväg örнarna.

Två insträckande registrerades vid Stevns redan i juni–juli. Från Nabben räknades sju havsörnar under augusti. En tidig sträcktopp i slutet av september omfattade sju den 27:e och 12 två dagar senare. Det senare är en av de högsta dagssiffrorna någonsin. Antalet i oktober–november var sedan snarast en besvikelse, sannolikt främst som en följd av milt väder och sämre sikt. Vid Stevns bokfördes 42 fåglar (varav 12 den 29 september) vilket motsvarar 82 % av Falsterbos. Minst sju av dessa sågs dock inte i Falsterbo. Höstens havsörnar fördelar sig på fem adulta, två äldre subadulta, 24 yngre subadulta och 20 juvenila. Detta ger en normal ungfågelsandel på 39 % (Tabell 2).

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*

Utsträck bokfördes varje dag t.o.m. 12 september. En första sträcktopp i början av augusti omfattade 76 den 13:e, vilket faktiskt blev höstens högsta siffra. En ny topp i slutet av månaden innehöll som mest 50 den 30 augusti. En gles passage fortsatte hela september, medan antalen i oktober som vanligt var blygsamma. Sist ut var en juvenil 26 oktober. Sammanlagt 589 bruna kärrhökar utgör den tredje låga siffran i rad och ligger under medel för hela perioden. Efter en successiv ökning fram till sekelskiftet har antalen minskat igen (Figur 1). Även om höstens summa missgynnades av sämre sträckväder under september, är det kanske så att näringssunderlaget nu bromsar en vidare expansion. En likartad utveckling syns i Finland med en kraftig ökning fram till sekelskiftet och en mer stabil population sedan dess (Björklund m.fl. 2015).

I Danmark och kontinentala Europa förefaller emellertid en viss ökning ha skett även efter sekelskiftet (PECBMS 2014). Även om antalet

häckande par är relativt litet i Norge var antalet fynd 2010–2012 klart högre än tidigare år (Falkenberg m.fl. 2015).

Mediandatum för adulta honor och hanar inföll rätt normalt 4 september. De juvenila kulminerade emellertid ovanligt tidigt 22 augusti. En viss generell nedgång av ungfågelsandelen sedan sekelskiftet bröts då höstens 78 % ligger över medel (Tabell 2). Kanske har sämre ungproduktion, till följd av ökande tätheter bidragit till att beståndssökningen planat ut. Av de adulta kärrhökarna utgjorde hanarna endast 35 % vilket kan jämföras med medel på 47 %. Bland hanarna utgjordes 5 % av fjolårsfåglar (2K), vilket är färre än vanligt. Vid Stevns räknades 278 bruna kärrhökar (47 %), med flertalet dagssiffer under Falsterbos.

Blå kärrhök *Circus cyaneus*

Endast två honor bokfördes i augusti, men vid Stevns sågs ytterligare fyra fåglar. Den första ungfågeln noterades 9 september, men antalet

Blå kärrhök tycks ha haft en god häckningssäsong 2015. Foto: Hans Cronert/Skånska Bilder.

var låga fram till slutet av månaden. Då kom en topp med som mest 27 sträckare 28 september. Senare inföll en topp i början av oktober med som mest 25 den 11:e och en ny topp i slutet av månaden då som mest 21 räknades den 27:e. Mindre antal registrerades sedan fram tillräkningarnas slut. Totalt 360 blå kärrhökar ligger klart över medel och har endast överträffats två gånger sedan sekelskiftet. Sammanlagt 67 adulta ligger dock klart under medel, så det är uppenbart att det är en bra ungproduktion som ligger bakom höstens siffra. Ungfågelsandelen hamnar på 84 % vilket är den näst högsta siffran sedan 1986, att jämföras med medel på 66 % (Tabell 2). Mediandatum för hanar, 21 oktober, och för honor, 19 oktober, ligger 20 respektive 27 dagar senare än genomsnittet, medan ungfåglarna kulminerade mer normalt 8 oktober. Allmänt har, liksom för flera andra kortflyttare, en signifikant senareläggning av sträcket ägt rum sedan 1970-talet. För blå kärrhök utgör skillnaden sju dagar. Sannolikt är detta en följd av mildare väder. Andelen hanar bland de adulta (54 %) kan jämföras med ett medeltal på 46 %.

Långsiktigt syns en klar, om än ej signifikant, nedgång i Falsterbo trots stora årliga fluktuationer (Figur 1). Dessa styrs främst av gnagartillgången i norr. De juvenila är generellt överrepresenterade, men höstens höga andel speglar säkert ett bra häckningsutfall till följd av en bra gnagartillgång. Arten torde i viss mån kunna livnära sig på fåglar till skillnad från den andra nordliga gnagarspecialisten, fjällvråk, vilken inte uppvisade ett lika positivt resultat.

I Finland har beståndskurvan pekat svagt nedåt sedan 1980, bortsett från en topp det goda gnagaråret 2009 (Björklund m.fl. 2015). I Danmark syns efter en tidigare uppgång en signifikant minskning av antalet övervintrare de senaste tio åren (Nyegaard m.fl. 2015). På de Brittiska öarna har arten minskat klart sedan 2004 och man har fortfarande problem med förföljelse, främst från ripjägare (Holling 2015). På den danska sidan räknades 133 sträckare vilket endast motsvarar 37 % av Falsterbosiffran.

Skillnaden mellan enskilda dagar var som vanligt stor men en viktig orsak till den lägre totalsiffran är sämre bevakning än vanligt vid Stevns under senhösten.

Stäpphök *Circus macrourus*

Vid Stevns bokfördes en stäpphök redan 13 augusti, medan den första ungfågeln noterades vid Nabben 21 augusti. Denna följdes av ytterligare 13 juvenila och en hona fram till 26 september. Bortsett från två fåglar 9 och 19 september rörde det sig om enstaka individer. Ungfågelsandelen på 93 % ligger klart över medel på 53 %. Mediandatum för totalt 198 stäpphökar under perioden faller i ordningen 4 september för honor, 6 september för hanar och 13 september för ungfåglar. Vid Stevns klint räknades sju stäpphökar under hösten och minst fyra av dessa sågs inte i Falsterbo.

Från Finland rapporterades sju möjliga häckningar 2014 (Björklund m.fl. 2015) och kanske ser vi för närvarande en början till spridning längre västerut i Europa. Detta stöds av ett ökande antal observationer av adulta fåglar under häckningstid i Sverige (Wirdheim & Corell 2015). Stäpphöken var tidigare en sällsynt gäst i Falsterbo med endast två sträckare under 1970-talet, vilket ökade till elva under 1980-talet och tio på 1990-talet. Efter upp till 14 sträckare i början av innevarande sekel minskade antalen något igen. Hösten 2011 upplevde vi den hittilts kraftigaste invasionen till Nordvästeuropa. I Falsterbo räknades då 43 stäpphökar, varav majoriteten utgjordes av ungfåglar. Detta följdes av 29 sträckare hösten 2012, där dock majoriteten var äldre fåglar. I vissa fall var det kanske samma individer som passerade halvön som 2K-fåglar. Sedan dess har antalet legat kring 15 årligen, med en dominans av juvenila.

Ängshök *Circus pygargus*

Det svenska beståndet omfattade sannolikt 45 par 2014 (Wirdheim & Corell 2015). Av dessa fanns 7–11 revir på fastlandet. För första gången på tre år konstaterades en häckning i

Sträckande stäpphök (1k) vid Nabben 14 september 2015. Foto: Bengt Grandin.

Nordostskåne 2014 och även i år sågs ett par i området (Bengtsson m.fl. 2015). I Danmark registrerades 32 par 2014, vilket faktiskt utgör den högsta siffran sedan 2002. Dessutom var häckningsframgången god med 60 flygga juvenila (Rasmussen & Clausen 2015). Fåglarna är numera helt koncentrerade till Sydvästjylland. I Finland finns ett litet bestånd i sydost vilket omfattade tre par 2014 (Björklund m.fl. 2015). Även i Storbritannien är arten hotad och 2013 hittades endast 7–8 par (Holling 2015).

Antalet i Falsterbo har fluktuerat en hel del sedan 1973 men tendensen är för närvarande snarast negativ och höstens sex sträckare ligger under medelvärdet på åtta (Figur 1). Hösten började med adulta honor 2 och 4 augusti, följd av tre ungfåglar 13–24 augusti och avslutades med ytterligare en hona 29 augusti. Detta innebär en ungfågelsandel på 50 %, vilket ligger under medel (Tabell 2). Vid Stevns klint bokfördes fyra ängshökar av vilka en inte sågs från Nabben.

Duvhök *Accipiter gentilis*

En tydlig nedgång i såväl standardrutter som vinterrutter sedan sekelskiftet (Lindström & Green 2016) talar för att duvhöken för närvärande minskar. I Danmark syns en minskning under häckningstid (Nyegaard m.fl. 2015). En sentida nedgång är även belagd från Finland (Björklund m.fl. 2015). Möjlig orsak är en minskad areal gammelskog medan den direkta mänskliga förföljelsen sannolikt inte längre spelar någon väsentlig roll.

De årliga fluktuationerna i Falsterbo är rätt stora utan någon tydlig trend under perioden (Figur 1). Generellt räknas fler fåglar om senhösten är kall. Således kan årets låga siffra förmodligen skyllas på en mild höst utan frostnätter. Efter en fågel 29 september kom en rätt tidig topp med fyra sträckare 11 oktober. Därefter ytterligare en fågel i oktober följd av tre i november. Totalt nio ligger väl under medel på 32, men ännu lägre antal har bokförts fem tidigare höstar. Ungfågelsandelen på 100 % ligger

endast något över medel, då flertalet adulta är stannfåglar. Bland ungfåglarna utgjordes 78 % av hanar. Tidsmässigt var passagen klart tidigare än normalt med median 11 oktober. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande mediandatum. Vid Stevns klint bokfördes fem duvhökar, varav så många som fyra inte sågs från Nabben.

Sparvhök *Accipiter nisus*

Passagen är jämförsevis utsträckt och sträckande sparvhökar bokfördes faktiskt samtliga dagar utom två i slutet av november. Antalen ökade efterhand i augusti fram till en topp i slutet av månaden med 907 den 30:e och 1 093 den 31 augusti. Sedan lägre siffror under en period med ostvindar. Två septembertoppar innehöll 1 147 den 20:e och 1 452 följande dag samt 1 188 den 25:e och 1 135 följande dag. Dominerande ostvindar i oktober resulterade i en jämförsevis svag passage med maximalt 505 sparvhökar 25 oktober. Inte heller novembersiffrorna var något att skryta med (Tabell 4). Efter två bra år med rekordsiffrorna 38 000 respektive 45 000 sparvhökar 2011–2012 har vi nu haft tre år med förhållandevise låga siffror där höstens 21 688 ligger lägst (Figur 1). Sannolikt förklaras detta emellertid främst av att väderförhållandena inte koncentrerat fåglarna till Falsterbohalvön i lika hög grad som normalt. Höga antal registreras ofta i samband med motvind medan fåglarna i lugnt väder och ostvindar är svårare att upptäcka från Nabben.

Långsiktigt fortsätter sannolikt populationsuppgången. Det svenska beståndet har nyligen uppskattats till 44 000 par (Ottosson m.fl. 2012) och sparvhöken är därmed vår talrikaste rovfågel. I Danmark finns ingen tydlig utvecklingstrend under häckningstid sedan 1970-talet (Nyegaard m.fl. 2015). I häckfågelstudierna från Finland finns en negativ trend sedan 1980. Räkningarna baseras på funna bon och författnarna tror att minskningen delvis är en effekt av att bona är svårare att hitta i de ökande, täta barrträdplanteringarna jämfört med mer naturlig skog (Björklund m.fl. 2015). Vid Stevns registrerades 5 762 sparvhökar vilket motsvarar

27 % av Falsterbos antal. Dagssiffrorna låg generellt klart under motsvarande från Nabben, med exempelvis maximalt 276 sträckare under de fem ”tusendagarna” ovan.

Ingen köns- och åldersbestämning görs numera utan antalen räknas om efter genomsnittet per tiodagsperiod från specialstudien åren 1986–2000. De unga honorna kulminerade normalt 6 september och de unga hanarna två dagar tidigare än medel 25 september. Motsvarande adulta kategorier hade i stället sin sträcktopp något senare än normalt med median 20 respektive 25 oktober. Långsiktigt har mediandatum för samtliga sparvhökar tidigarelagts med sex dagar sedan 1970-talet. Ungfågelsandelen slutade på höga 84 % (Tabell 2), vilket främst förklaras av den tidiga sträcktoppen. Allmänt är nog denna andel mest beroende av sträckvärdet under olika delar av säsongen. Av Tabell 2 framgår att bortsett från en lägre andel under slutet av 1990-talet så har andelen varierat föga. Det är tveksamt om andelen övervintrande sparvhökar ökat efterhand som vintrarna blivit mildare. Vinterfågelräkningarna visar istället en minskning sedan 1975 (Lindström & Green 2016).

Ormvråk *Buteo buteo*

Sträcket började som vanligt inte på allvar för rän i september. Efter en mindre öppning med 750 vråkar 7–8 september kom det igång på allvar den sista dekaden. Som mest räknades 629 den 27:e och 1 200 den 28 september. Tre mindre toppar i följande månad innehöll 1 966 den 11:e, 1 043 den 21:e och 1 541 den 26 oktober. Bortsett från 102 på räkningarnas sista dag var antalen i november blygsamma. Intressant är att sträcktopparna under 1950-talet oftast låg i slutet av september, då de adulta dominarar (Ulfstrand m.fl. 1974). Totalt summerades 10 336 ormvråkar vilket ligger klart under medel. Trots stora årliga fluktuationer är den långsiktiga trenden snarast negativ (Figur 1). Vid Stevns klint räknades 3 743 (36 %), vilket snarast är en lägre andel än normalt. Inte heller uppe vid Hellebäck, norr om Helsingör, var antalet särskilt im-

Fjällvråk (1k) på sträck förbi Nabben 18 oktober 2015. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se.

ponerande med totalt 7 281 under hösten. Det är uppenbart att andelen som korsar sundet vid Falsterbo respektive norr om Helsingborg varierar rätt stort, främst beroende på rådande vindar under sträcktopparna. Medan siffrorna i Falsterbo långsiktigt inte gått upp, syns emellertid en ökande trend vid Hellebäck där genomsnittet sedan 1988 ligger på nästan 17 000.

Det mesta talar för att fler ormvråkar övervintrar i landet efterhand som vintrarna generellt blivit mildare. Uppgången i vinterfågeltaxeringen är signifikant (Lindström & Green 2016) och uppgifter från flera ornitologer talar om fler vråkar i Mellansverige vintertid numera. Häckfågeltaxeringarna sedan 1975 visar inte längre någon signifikant ökning. I Danmark har arten minskat såväl som häckfågel som övervintrar de senaste tio åren efter en tidigare ökning (Nyegaard m.fl. 2015). I de finska häckfågeltaxeringarna syns dock en neråtgående trend i hela landet sedan 1980 (Björklund m.fl. 2015, Väisänen & Lehikoinen 2013). De finska häckarna sträcker dock huvudsakligen söderut öster

om Östersjön och passerar således inte Falsterbo.

Ungfågelsandelen på 47 % ligger nära medel (Tabell 2). Eftersom de adulta kulminerar före ungfåglarna ger en tidigare sträcktopp generellt en lägre ungfågelsandel. Det förefaller i alla fall inte orimligt att ungproduktionen varit normal denna kyliga och regniga sommar. Jämfört med fjällvråk och bivråk ligger andelen juvenila klart högre flertalet år och långsiktigt syns ingen tydlig trend (Tabell 2). Mediandatum för såväl adulta som juvenila inföll något tidigare än normalt 28 september respektive 11 oktober. Om vi jämför mediandatum för samtliga ormvråkar ligger genomsnittet för de senaste fem åren tio dagar senare än medel från 1970-talet. Detta antyder en högre andel ungfåglar, vilket inte är lika uppenbart i Tabell 2. En motsvarande senareläggning av sträcket återfinns hos flera andra kortflyttare.

Fjällvråk *Buteo lagopus*

Efter två dåliga år var gnagartillgången i Norrland något bättre igen 2014. I år kom rapporter om god förekomst av såväl lämlar som sorkar i

En 2k stäppörn var nere och vände vid Nabben 27 oktober. Den var därefter stationär i Näsbyholmsområdet hela vintern. Sillesjö 31 december 2015. Foto: Göran Lenz.

åtminstone delar av Norra Sverige, varför hoppet tändes om en god fjällvråkhöst. Den första sträckaren sågs redan 30 augusti men tvåsiffriga antal dröjde till de allra sista dagarna i september. Sträcktoppen kom i början av oktober med 85, 116 respektive 80 inräknade 3, 5 och 6 oktober. Därefter en gles passage fram till 83 den 26 oktober och 60 följande dag. Sedan mindre antal fram till räkningarnas avslutning. Årssumman slutar på 808 vilket är klart fler än de tre närmast föregående åren, men ändå klart under medel för hela perioden.

Fjällvråken har en mer sydostlig sträckriktning jämfört med ormvråk varför ostvindar kan hjälpa upp siffrorna i Falsterbo, men så verkar inte ha varit fallet denna höst. Dock verkar inte heller siffrorna på Öland ha varit särskilt implicerande under hösten. Antalet adulta sträckare har varierat mellan 119 och 1 248 under peri-

oden och årets 498 ligger något under medel. Däremot ligger 310 ungfåglar något över medel. På grund av stora variationer i gnagartillgången i artens häckningsområde fluktuerar ungfågelsandelen betydligt mer än hos flertalet rovfåglar. Efter en rekordhög andel på 61–66 % 2010–2011 sjönk den rejält igen. Sävel fjolårets 41 som höstens 38 % ligger dock klart över medel, vilket i alla fall visar på en förhållandevis bra ungproduktion i linje med blå kärrhök.

I Danmark är fjällvråken en av de övervintrande arter som minskat mest sedan 1970-talet (Nyegaard m.fl. 2015) och det samma gäller sannolikt även i Sverige. I de standardiserade häckfagelräkningarna har fjällvråken minskat något sedan 1998 (Lindström & Green 2016), men den stora nedgången ägde rum tidigare (Figur 1). Mediandatum för de adulta inföll sex dagar tidigare än normalt 5 oktober medan de

juvenila kulminerade nio dagar senare än medel, 26 oktober. Långsiktigt finns ingen tydlig trend beträffande artens tidsmässiga passage. Vid Stevns klint räknades 226 fjällvråkar (28 %).

Stäppörn *Aquila nipalensis*

För första gången under perioden saknades såväl mindre som större skrikörn i sträckprotokollet!

En 2K stäppörn var nere och vände 9 augusti och en annan 2K vände 27 oktober. Den senare var sedan stationär i Näsbyholmsområdet över vintern. Två olika stäppörnar har tidigare iakttagits under sju olika höstar men medeltalet för hela perioden ligger bara på 0,7 fåglar. Median datum för totalt 22 örnar hamnar 21 september, men spridningen är förhållandevis stor.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*

Sannolikt tre olika kungsörnar var nere och vände i oktober men något utsträck blev det inte frågan om. Annars har genomsnittet ökat från en på 1970-talet till två de senaste fem åren. Mediandatum för sammanlagt 20 subadulta ligger 21 oktober och för 45 juvenila 16 oktober.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*

Som vanligt var sträcket igång från räkningsstarten och vid Stevns bokfördes enstaka gjusar redan i juni–juli. Någon riktig sträcktopp inföll emellertid inte förrän i slutet av månaden då 26 respektive 22 passerade 29–30 augusti. Därefter 31 den 3 september. Liksom för många andra arter var antalen under resten av september föga imponerande och hösten avslutades med en ungfågel 7 oktober. Totalt 190 fiskgjusar ligger klart under medel och vi får gå tillbaka ända till 1995 för att hitta en lika låg siffra. Fiskgjusen återfinns bland de långsiktigt ökande arterna (Tabell 1), men kurvan verkar snarast ha vänt de senaste åren (Figur 1). Det svenska beståndet, som är det största i Europa, skattades till 3 600 par efter riksinveteringen 2001 (Ryttman 2004). I Skåne verkar ökningen ha stanat av och beståndet 2013 var ungefärligt lika stort som tolv år tidigare (Bengtsson 2014). I Finland

har fiskgjusen ökat från drygt 600 par i början av 1970-talet till uppskattningsvis 1 200 par 2014 (Saurola 2015). I Danmark hittades fyra bon 2014 (Nyegaard 2015). De Brittiska öarna återkoloniseras på 1970-talet och ökningen fortsätter ännu med drygt 200 rapporterade par 2013 (Holling 2015).

Ungfågelsandelen på 51 % ligger något över genomsnittet (Tabell 2). Om vi istället jämför med genomsnittet adulta sträckare sedan 1986 sjunker emellertid andelen till 41 % vilket ligger klart under medel på 50 %. Sannolikt speglar detta bättre verkligheten denna regniga sommar. Mediandatum för de gamla fiskgjusarna, 29 augusti, ligger fyra dagar senare än medel, medan ungfåglarna kulminerade mer normalt 30 augusti. Andelen som sågs på den danska sidan var snarast högre än vanligt med totalt 130 sträckare (68 %).

Tornfalk *Falco tinnunculus*

Redan 2–3 augusti sträckte 36 tornfalkar, vilket är ovanligt många så tidigt. Även 26 den 10:e och 25 den 13:e sticker ut. Därefter kom en mindre topp i slutet av månaden med som mest 25 den 31:e. Sannolikt främst p.g.a. ostvindarna var passagen i början av september ovanligt dålig. När vinden sedan vände i slutet av månaden steg antalet med t.ex. 45 sträckare 23–24 september. Dessutom var passagen i oktober rekordstor (Tabell 4), med bl.a. årsbästa på 29 den 3:e. Sammanlagt 634 tornfalkar är visserligen fler än under fjolåret, men utgör långsiktigt en låg siffra (Figur 1). Speciellt gäller detta eftersom gnagarförekomsten i Norrland uppenbarligen varit relativt bra. Ungfågelsandelen på 81 % ligger däremot en bit över medel (Tabell 2), men sjunker till mer normala 77 % om vi i stället jämför med medeltalet adulta sträckare sedan 1986. Detta antyder att häckningen inte gått särskilt bra. Enligt Stefan Delin var dock resultaten i hans 210 holkar i Västerbotten över genomsnittet med 30 % misslyckade och fem ungar/lyckad häckning. Trots höga antal under oktober inföll sträcktoppen normalt med me-

Aftonfalk (1k) över Skanörs ljunghus 29 augusti 2015. Följande dag sågs troligen samma fågel sträcka ut vid Nabben.
Foto: Emil Lundahl.

dian 4 respektive 10 september för gamla och unga falkar. Vid Stevns bokfördes 193 tornfalkar vilket utgör 30 % av Falsterbos siffra.

Långsiktigt går det bra för tornfalken som numera återfinns på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Även häckfågelinventeringarna visar på en ökning, medan vinterindex faktiskt gått ner signifikant sedan 1970-talet (Lindström & Green 2016). I Finland har beståndet dubblerats de senaste 35 åren, främst tack vare en massiv holkuppsättning (Björklund m.fl. 2015). Från Danmark redovisas en nedgång de senaste tio åren och i vinterindex sedan 1976 (Nyegaard m.fl. 2015). Motstående häckfågeltaxeringar i såväl Väst- som Nord- och Östeuropa är långsiktigt mer stabila.

Aftonfalk *Falco vespertinus*

Ett mindre inflöde av aftonfalkar under hösten resulterade i två fynd vid Nabben. Den 17 au-

gusti passerade en snygg 2K-hane som följdes av en ungfågel 30 augusti. Ingen av dessa sågs på den danska sidan där istället enstaka sträckare bokfördes 28 augusti samt 9 och 19 september. Allmänt har fynden i Sverige minskat de senaste åren (Wirdheim & Corell 2015 och tidigare). I Falsterbo sjönk genomsnittet från 2,5 fåglar på 1970-talet till 0,8 de senaste fem åren. Den samlade medianen infaller 7 september och ungfåglarna domineras klart.

Stenfalk *Falco columbarius*

Antalet sträckare låg på en relativt stabil nivå från starten 1973 fram till sekelskiftet. Därefter har emellertid höga antal registrerats flertalet höstar och stenfalken ingår numera bland de signifikant ökande arterna (Figur 1, Tabell 1). Efter 2012 har emellertid siffrorna rasat rejält och höstens 179 är en av de lägsta på länge. Åven stenfalken brukar gynnas av gnagarår i

Norrland men så verkar inte ha varit fallet i år. Viktigare är nog att koncentrationen till Falsterbo blir bättre i västvindar, varför höstens talrika ostvindar kan vara huvudorsaken till den förhållandevis låga siffran. Ungfågelsandelen på 88 % ligger något över medel (Tabell 2) vilket möjligen kan tas som intäkt för att häckningen gått hyfsat. Det begränsade materialet från de standardiserade häckfågeltaxeringarna pekar på en nedgång, men Falsterbosiffrorna torde fortfarande vara det bästa måttet på populationsutvecklingen i landet. Den lilla finska populationen förefaller längsiktigt vara relativt stabil, men täcks inte särskilt väl av nuvarande inventeringar (Björklund m.fl. 2015). Utvecklingen i Norge är okänd. I Storbritannien har beståndet varit förhållandevis stabilt med 1 160 häckande par i den senaste heltäckande inventeringen 2008 (Holling 2013).

Den första sträckaren bokfördes 10 augusti och de första ungfåglarna den 28:e. Antalen ökade sedan i följande månad fram till en föga imponerande sträcktopp med elva falkar 19 september. Detta var faktiskt det enda tvåsiffriga antalet under hösten. En gles passage fortsatte hela oktober, medan endast två bokfördes i november (Tabell 4). Höstens mediandatum för juvenila, 19 september, ligger två dagar tidigare än genomsnittet. Från Stevns räknades 54 insträckande vilket motsvarar 30 % av Falsterbos antal. Överensstämmelsen mellan enskilda dagar var som vanligt inte så god för denna bredfrontsflyttare.

Lärfalk *Falco subbuteo*

Den första lärfalken vid Stevns observerades redan 1 augusti, medan premiären dröjde till den 19:e i Falsterbo. Antalen var sedan låga ända fram till mitten av september. Sträcktoppen kom istället under den senare halvan av månaden med som mest fem sträckare 16 och 17 september. Sist ut var en ungfågel 30 september. Totalt 39 sträckare ligger klart under medel på 51. Trots relativt stora fluktuationer mellan åren var sträcksiffrorna rätt stabila t.o.m.

1980-talet, minskade något under 1990-talet och har sedan generellt legat på en högre nivå (Figur 1). Långsiktigt ger detta snarast en positiv utveckling även om antalet varit lägre de senaste två höstarna. I de standardiserade häckfågelräkningarna finns en signifikant ökning sedan sekelskiftet. Häckfågeltaxeringarna från Finland visar en successiv uppgång fram till 2008 och ett mer stabilt bestånd sedan dess (Björklund m.fl. 2015). I Danmark är lärfalken betydligt mer sällsynt än hos oss och 2011 registrerades endast 13–21 par, även om den sannolikt är något förbisedd (Nyegaard 2012). I Storbritannien verkar arten för närvarande klara sig bra (Holling 2015).

Ungfågelsandelen på 79 % ligger under medel (Tabell 2). Generellt är dock ungfåglarna klart mer koncentrerade till Falsterbo än de adulta, varför siffrorna inte riktigt speglar häckningsresultatet. Mediandatum för såväl adulta som juvenila inföll 16 september vilket ligger 16 respektive fem dagar senare än normalt. Senareläggningen av sträcket beror sannolikt på att ostvindar dominerande under den normala sträcktoppen i början av september. Som vanligt var andelen som sågs från Stevns klint relativt låg, med totalt åtta insträckande (21 %).

Eleonorafalk *Falco eleonorae*

I samband med sydostvindar registrerades ett mindre inflöde till södra Skandinavien i mitten av september med fynd vid Skagen och på Gotland. Den 16 september sträckte en adult av ljus fas sakta söderut rakt över Nabben. Tidigare finns fyra höstfynd av äldre ljusa fåglar och den samlade medianen ligger 9 september. Tillsammans med ett vårfynd innebär detta att 29 % av 17 svenska fynd gjorts på Falsterbohalvön.

Jaktfalk *Falco rusticolus*

Den 3 oktober passerade en ung jaktfalk som senare sågs insträckande på den danska sidan. Totalt har endast en adult och 9 juvenila registrerats under perioden med en samlad median

Pilgrimsfalk (adult) över Nabben 6 september 2015. Foto: Bengt Grandin.

20 oktober. Förutom tre hösten 1986 har endast en per höst observerats och ingen tydlig trend finns i materialet.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

Den första pilgrimsfalken bokfördes inte förrän 26 augusti. En gles passage fortsatte sedan i princip oktober ut (Tabell 4). Högsta dagsiffran inskränkte sig till fem den 26 september och fyra tre andra dagar. Liksom för flera andra arter låg antalen under ostvindarna i första halvan av september lägre än vad vi vant oss vid från senare år. Efter rekordsiffran på 144 sträckare hösten 2012 har antalen legat kring 80 (Figur 1). Detta speglar sannolikt främst en sämre förekomst av västvindar, vilket koncentrerar falkarna mer till Nabben. Långsiktigt är arten en av de som uppvisar snabbast uppgång (Tabell 1). Det svenska beståndet fortsätter att öka och omfattade 368–400 par 2014 (Lind-

berg 2015). I Danmark fanns 15 par 2014 (Nyegaard 2015). I Finland häckade ca 30 par i början av 1970-talet, vilket ökade till 263–290 par 2013 (Ollila 2014).

Ungfågelsandelen har hela tiden varit betydligt lägre än för de mindre falkarna och höstens 34 % ligger något över medel (Tabell 2). Detta beror nog främst på den sena sträcktoppen, men förhoppningsvis speglar det även ett hyfsat häckningsutfall. Såväl bland de adulta som bland ungfåglarna domineras hanarna något med 54 respektive 52 % av sträckarna, vilket ligger strax under medel. Mediandatum för de olika kategorierna inföll som vanligt i ordningen adulta hanar 21 september, adulta honor 26 september, unga hanar 2 oktober och unga honor 11 oktober. För samtliga kategorier innebär detta att passagen var något senare än normalt. Från Stevns räknades 34 pilgrimsfalkar (47 %), varav åtminstone nio inte sågs från Nabben.

ÖVRIGA ARTER

I Tabell 4 redovisas uppträdandet av samtliga arter uppdelat på 10-dagarsperioder. Här återfinns även medeltalet sträckare för perioden 1973–2014. Ungfågelsandelen för några utvalda arter presenteras i Tabell 3. Nedan ges kommentarer till enskilda arters uppträdande under hösten. Vid hänvisningar till häckfågeltaxeringar i olika länder refereras till Green & Lindström 2016 för Sverige, Nyegaard m.fl. 2015 för Danmark och Väisänen & Lehikoinen (2013) för Finland.

Andfåglar

Efter en långsiktig uppgång har antalet knölsvanar minskat klart de senaste fem höstarna. Då mediandatum inte senarelagts nämnvärt kan detta nog inte skyllas på att fler passerar efter räkningarnas avslutning. Sannolikt övervintrar dock fler efterhand norr om Falsterbo då januariindex ökar i sjöfågelräkningarna (Nilsson & Haas 2015). Ungfågelsandelen var ovanligt låg med 3 % (Tabell 3). Det nordvästeuropeiska

beståndet av mindre sångsvan ökade fram till ett maximum på drygt 27 000 1995, men har sedan minskat till 21 500 individer 2005 (Rees & Beekman 2010). I Falsterbo har emellertid ökningen snarast fortsatt även om höstens 284 sträckare är förhållandet få. Däremot förefaller ungproduktionen allmänt ha varit något sämre de senaste fem åren (Tabell 3). Sångsvanssiffran ligger faktiskt under medel (Tabell 4) men här är det uppenbart att antalet som övervintrar norrut ökar efterhand (Nilsson & Haas 2015).

Majoriteten av de sträckande sädgässen utgjordes, liksom flertalet senare år, av den tundrahäckande rasen *rossicus*. Rimligen förklarar detta att siffrorna ökat igen efter en minskning 1990–2008. Höstens 35 utgör emellertid den lägsta siffran sedan 2003. Inte heller antalet bläsgäss var särskilt imponerande men den signifikanta långsiktiga uppgången stöds av gåsinventeringarna (Nilsson & Haas 2015). I takt med den våldsamma ökningen av häckande grågäss har även Falsterbosiffrorna skjutit

Sträckande mindre sångsvanar vid Nabben 10 oktober 2015. Foto: Bengt Grandin.

i höjden. En avmattning de senaste åren beror sannolikt på att fler gäss stannar kvar i Skåne till långt in på hösten. Höstens 2855 är emellertid det lägsta antalet sedan 1997. Även vitkindade gäss dröjer sig numera kvar i stora antal under senhösten. Dock maskeras detta av den våldsamma beståndstillväxten. Efter 294 000 2013 sjönk siffran till ”endast” 108 000 medan höstens 235 000 innebär en ny extremt hög siffra. Som mest räknades 30 900 den 6:e och 32 600 den 26 oktober. Prutgåsen ökade kraftigt fram till sekelskiftet, men har sedan minskat något. Höstens knappt 11 000 ligger strax över medel. Detta får ändå anses vara rätt bra med tanke på att ungfågelsandelen var extremlåg med endast 2 % (Tabell 3). Andelen har sedan 1986 fluktuerat mellan 0 och 49 %, vilket speglar variationerna i häckningsframgång på den ryska tundran. Bland nominatfåglarna återfanns tvåljusbukiga prutgäss, att jämföra med medel på en under hela perioden.

Efter en kraftig nedgång under 1990-talet har antalet gravänder ökat igen, även om höstens 200 ligger väl under medel. I Danmark har förekomsten under häckningstid gått ner

sedan 1976. Den signifikanta uppgången av antalet bläsänder är även väldokumenterad av andfågelräkningar (Nilsson & Haas 2015). Höstens knappt 13 000 utgör den femte höga siffran i rad och som mest passerade 1 520 den 22 september. Snatteranden har ökat signifikant i landet de senaste 20 åren, vilket speglas av en signifikant uppgång i Falsterbo (Tabell 1). Bra går det efter sekelskiftet även för krickan, medan gräsanden inte visar någon tydlig trend. Såväl stjärtand som skedand hade snarast ett mellanår, medan den långsiktiga trenden är positiv liksom i andfågelinventeringarna (Nilsson & Haas 2015). Märkt nog minskar dock för närvarande flertalet simänder utom gräsand och snatterand enligt häckfågelräkningarna i Sverige och Finland.

Januariindex för brunand har stigit kraftigt sedan 1987 (Nilsson & Haas 2015) medan arten minskat som häckfågel och i Falsterbo. Efter 240 bergänder 2014 var antalet rekordlågt och trenden är klart negativ (Tabell 1). Även vigen minskar långsiktigt även om januariindex har ökat sedan 1967 (Nilsson & Haas 2015). Även punkttaxeringarna visar på fler övervint-

TABELL 3
Ungfågelsandel (%) bland ett urval sträckare i Falsterbo 1986–2015.
Proportion of juveniles (%) among a number of migrants at Falsterbo 1986–2015.

	2014	2015	Medel Mean	Medel 86-90	Medel 91-95	Medel 96-00	Medel 01-05	Medel 06-10	Medel 11-15
Knölsvan	7	3	6	-	-	-	-	6	6
Mindre sångsvan	10	8	11	15	8	11	13	10	7
Sångsvan	10	0	9	6	6	12	11	12	7
Prutgås	33	2	13	19	17	8	12	6	14
Trana	10	13	13	25	21	11	10	12	11
Bredstjärtad labb	97	-	62	29	42	52	89	64	93
Kustlabb	57	11	55	55	68	57	62	45	42
Fjälllabb	100	100	97	80	99	92	100	99	100
Dvärgmås	14	49	53	62	76	53	46	44	37
Silltrut	17	26	29	-	-	-	29	31	27
Tretäig mås	100	100	85	84	58	85	97	87	95
Skräntärna	0	29	15	15	15	12	17	11	19
Fisktärna	27	39	34	34	40	38	25	30	34
Silvertärna	41	37	37	26	40	39	38	36	46
Svarttärna	82	83	87	77	94	98	79	83	89

Uppgången av antalet blässänder är väldokumenterad. Nabben 27 september 2015. Foto: Bengt Grandin.

rare, medan viggen minskar som häckare liksom såväl vid kusten som i inlandet i Finland (Hario & Rintala 2014, Lehikoinen m.fl. 2013). Ejdersens uppgång fram till 1990-talet har följts av en relativt kraftig nedgång sedan dess. Den kraftiga, väderrelaterade, toppen 2014 följdes av höstens låga 52 000 (Tabell 4). Det finska Östersjöbeståndet har halverats sedan mitten på 1990-talet (Hario & Rintala 2014). Allmänt finns dock ännu ingen minskning i häckfågelindex från Danmark och januariindex i sjöfågelräkningarna är positivt (Nilsson & Haas 2015). Alfågels kraftiga minskning som övervintrare i Östersjön speglas även i de relativt låga siffrorna från Falsterbo. Sjöorren är den dykand som för närvarande ökar mest i Falsterbo och höstens 12 000 utgör en ny hög siffra. Detta stöds av uppgångar i såväl september- som januariindex (Nilsson & Haas 2015). Huvudpassagen är tidig och mediandatum har efterhand tidigarelagts till månadsskiftet augusti/september. Minskningen

hos svärtan har planat ut efter sekelskiftet men höstens 96 utgör ett lågt antal. Knipan minskar generellt vid Nabben i kontrast till kraftigtökande januariindex i sjöfågelräkningarna i såväl Sverige som Danmark. Efter en minskning från 1970-talet till 1990-talet har antalet sträckande småskrakar ökat rejält även om höstens antal ligger under medel. Såväl antalet häckare i den finska skärgården som siffrorna i de standardiserade häckfågelinventeringarna har dock minskat sedan sekelskiftet. Dock finns en ökning i januariindex från sjöfågelräkningarna (Nilsson & Haas 2015). De fåtaliga storlommarna minskar snarast, men liksom hos knipan övervintrar flertalet längre norrut.

Lommar – trana

Såväl små- som storlom var relativt fåtaliga medan de långsiktiga trenderna är positiva. Detta stöds av signifikant positiva trender i häckfågelräkningarna i Finland och Sverige. Endast

en svartnäbbad och en vitnäbbad islom är numera snarast en besvikelse. Antalet gråhakedoppingar har ökat något sedan sekelskiftet medan de tidigare låga årssiffrorna inte är helt jämförbara. Trots att havssulan numera förekommer regelbundet i Lommabukten är den fortfarande förvånansvärt sällsynt i Falsterbo. Sträcksiffrorna visar på en fortgående signifikant ökning av gråhäger trots en del hårdas vintrar på sistone. Höstens 448 sträckare överträffas endast av 471 hösten 2011. Uppgången är mindre i häckfågelräkningarna i Sverige och Danmark. Också ägretthägern ökar markant även om höstens 18 är lägre än fjolårets rekordnotering på 25. Dessutom kom silkeshäger med i sträckprotokollet för första gången. De skånska projektstorkarna missade i år huvudsakligen Falsterbo där ”endast” 21 utsträckande bokfördes. Antalet svarta storkar har trots kraftiga fluktuationer varit förhållandvis konstant under perioden. Höstens ensamma adulta fågel kan jämföras med ett genomsnitt på 1,4.

Den långsiktiga kraftiga ökningen för trana fortsätter i Sverige såväl som i Finland. Höstens 9 000 utgör en klar nedgång efter två bra år, men är trots detta den tredje högsta siffran hittills. Som mest bokfördes 3 770 den 19 oktober. Ungfågelsandelen på 13 % överensstämmer med medel (Tabell 3).

Vadare

Sträcket av adulta vadare i augusti var generellt något under medel främst styrt av dominerande högtrycksväder. Passagen av ungfåglar senare under hösten var dålig, sannolikt främst p.g.a. en dålig häckningssäsong på den ryska tundran.

Liksom i häckfågeltaxeringarna syns ingen tydlig trend för strandskatan, men årets 55 är den lägsta siffran sedan 1996. De fätaliga mindre strandpiparna har snarast blivit fler efter sekelskiftet. Passagen av större strandpipare har tidigarelagts signifikant under perioden. Detta skulle kunna bero på att andelen ungfåglar minskat, då dessa passerar senare på säsongen.

Gråhägern uppväxer en signifikant ökning. Nabben 18 augusti 2015. Foto: Bengt Grandin.

Passagen av större strandpipare har tidigarelagts. Skanörs revlar 14 augusti 2015. Foto: Tommy Holmgren.

Årssiffrorna har snarast ökat sedan sekelskiftet, men höstens 571 är det längsta antalet på 13 år. De standardiserade häckfågelräkningarna visar på en ökning sedan 1998 och det samma gäller antalet häckare i den finska skärgården (Hario & Rintala 2014). En ny förhållandevis hög siffra för ljungpipare förstärker en ökande trend (Tabell 1), medan häckfågeltaxeringarna indikerar ett mer oförändrat bestånd i Sverige och Finland. Förmodligen har flertalet av våra sträckare sitt ursprung längre österut. En ovanligt hög andel passerade under senhösten (Tabell 4). Kustpiparsiffran på 81 är den längsta sedan sekelskiftet trots en signifikant långsiktig uppgång. Tofsvipan är en av de arter som minskat mest men en viss återhämtning kan skönjas den senaste femårsperioden. I standardrutterna som inleddes 1998 syns ingen tydlig minskning, liksom i Finland. I Danmark och Västeuropa fortsätter emellertid nedgången även de senaste tio åren.

För flertalet arktiska *Calidris*-vadare var ungfåglarna klart fataliga. Undantaget var kustsnäppa med en hyfsad passage av juvenila i september (Tabell 4). I skarp kontrast saknades unga sandlöpare, småsnäppor och spovsnäppor nästan helt. En ovanligt hög dagssumma på 86 adulta spovsnäppor 1 augusti räddade årsumman, medan totalt sex mosnäppor är en bra siffra. För kärrsnäppan var antalet under medel för såväl gamla som ungfåglar. Som mest räknades 1 250 den 1 augusti. Totalt åtta myrsnäppor överträffas endast av nio höstarna 2001 och 2010. Brushanen minskar snabbt som häckfågel i Norden. I Falsterbo, där majoriteten säkert kommer från Ryssland, syns dock ingen tydlig trend och höstens siffra ligger klart över medel. En långsiktig minskning av antalet enkelbeckasiner syns även i häckfågeltaxeringarna i Sverige och Danmark. Däremot ökar antalet svagt signifikant i standardrutterna sedan 1998.

Trots höstens blygsamma antal uppvisar myr-

Gluttnäppan har ökat sedan sekelskiftet. Falsterbo 19 september 2015. Foto: Göran Lenz.

spoven en signifikant långsiktig ökning. Stor-spoven minskar generellt i Sverige, där kurvan för såväl de fria punktrutterna som standardrutterna pekar nedåt. Däremot förefaller de finska och danska bestånden vara mer stabila. I Falsterbo har antalet snarast ökat något igen sedan sekelskiftet, men höstens 135 sträckare ligger klart under medel. En tydlig ökning hos små-spoven sedan sekelskiftet motsvaras av en upp-gång i de standardiserade rutterna sedan 1998. Såväl svartsnäppa som rödbena har varit långsiktigt stabila i Falsterbo medan gluttnäppan ökat efter sekelskiftet. Frågan är hur stor andel som utgörs av svenska häckare. I Finland har rödbenan minskat signifikant sedan 1980-talet. I samma land har skogsnäppan ökat kraftigt medan grönbena och drillsnäppa om något minskat sedan 1980. Detta stöds av en allmän ökning hos skogsnäppan i Falsterbo och i standardrutterna sedan 1998. Däremot ökar även grönbena och drillsnäppa i Falsterbo sedan sekelskiftet, i

motstånd till häckfågeltaxeringarna. Under hösten var grönbenan förhållandevis talrik medan antalet drillsnäppor låg långt under medel. Roskarlen uppges på senare tid ha minskat kraftigt som häckfågel i Sverige och i den finska skärgården var nedgången perioden 1986–2010 totalt 60 % (Hario & Rintala 2014). Majoriteten av sträckarna i Falsterbo utgörs emellertid sannolikt av tundrahäckare från Ryssland, där häckningen inte verkar ha lyckats denna sommar. De fåtaliga smalnäbbade simsnäpporna uppvisar ingen tydlig trend.

Måsfåglar – alkor

Efter en rekordhöst för labbar 2014 kom ett rejält bakslag i form av det sämsta uppträdet på många år (Tabell 4). Bredstjärtad labb saknades helt i protokollet vilket inte hänt sedan 2000 och endast två unga fjällabbar bokfördes. Rimligen speglar detta ett dåligt lämmelår på den ryska tundran. Endast nio sträckande kust-

labbar utgör den lägsta siffran sedan 1999. En rekordlåg ungfågelsandel på 11 % får väl tolkas som att häckningen även här gått åt skogen. Beståndet anses vara förhållandevis stabilt i Sverige, men i Storbritannien har arten nyligen satts upp på rödlistan efter en kraftig sentida nedgång (Holling 2015).

En ung svarthuvad mås utgör i dagsläget en normal siffra. Den längsiktiga ökningen av dvärgmås i Falsterbo speglar den kraftiga sentida uppgången i Norrland och Finland (Lammi 2010, Olsson 2013). Höstens endast 49 sträckare visar emellertid att vindarna inte blåste in fåglarna till Falsterbo. En hög ungfågelsandel speglar en tidig sträcktopp medan toppen av adulta under senhösten saknades helt! Efter en tydlig nedgång har antalet skrattmåsar ökat sedan 1990-talet och arten ligger numera strax under de signifikant minskande. Höstens knappt 5 000 är dock den lägsta siffran på flera år. I Finland fanns mellan 95 000 och 110 000 häckande par 2008 och antalet uppges inte ha minskat under det senaste decenniet (Lammi 2010). I de svenska häckfågeltaxeringarna syns fortfarande en svag nedgång medan en ökning ägt rum i Danmark de senaste tio åren. Däremot stöds uppgången för fiskmåsen sedan sekelskiftet av häckfågelinventeringar i Sverige och Finland, även om den inte är lika tydlig som i Falsterbo. Höstens förhållandevis låga siffror ligger i alla fall över medel (Tabell 4). Silltrutun anses ha minskat kraftigt i Östersjön och i Finland var nedgången 17 % 2003–2013. Dock har ungsproduktionen blivit bättre igen det senaste decenniet (Hario 2014). I Falsterbo utgörs emellertid silltrutarna främst av den längs Västkusten häckande rasen *intermedius*, vilken har ökat i sen tid liksom i Danmark. Höstens 72 sträckare ligger klart under medel sedan arten började räknas 2001, medan ungfågelsandelen på 26 % är nära genomsnittet (Tabell 3).

Östersjöbeståndet av skräntärna verkar för närvarande vara i svag ökning efter en tidigare kraftig minskning sedan 1970-talet. Under 2014 gav en heltäckande inventering 608 par

(Lötberg 2015). Efter nykolonisering häckade minst 1 par på Saltholm 2014 (*Fugleåret 2014*). I Falsterbo har arten trots stora årliga fluktuationer hållit ställningarna. Såväl fisk- som silver-tärna finns med bland de signifikant ökande arterna (Tabell 1) och båda har ökat kraftigt längs den finska östersjökusten sedan 1986 (Hario & Rintala 2014). Efter fjolårets imponerande passage blev emellertid årets sträck en besvikelse och båda arterna låg under medel (Tabell 4). Flest tärnor ses normalt i lågtrycksväder med motvind, då fåglarna flyger lägre. Ungfågelsandelen på 39 % för fisktärna ligger något över genomsnittet, medan 37 % för silvertärna är normalt (Tabell 3). Antalet småtärnor har minskat signifikant sedan 1970-talet vilket förstärks av höstens endast 14 sträckare. Svarttärnan fluktuera rätt mycket och högre antal bokförs oftast i samband med lågtryck och sydostvindar. Höstens sex utgör en bottennotering men längsiktigt syns en signifikant uppgång. Det svenska beståndet håller ställningarna rätt väl (Wirthheim & Corell 2015), men i Skåne har antalet minskat tydligt i sen tid.

Passagen av ob. sillgrissla/tordmule var återigen dålig och för sillgrisslan finns en signifikant minskning under perioden (Tabell 1). Kanske handlar det om att färre häckare från Storbritannien och Norge väljer att övervintra i Östersjön. Fyra tobisgrisslor ligger dock över medel.

Duvor – hackspettar

Efter en kraftig nedgång för skogsduvan, främst under 1990-talet, har trenden vänt liksom i häckfågelinventeringarna i Sverige och Danmark. Höstens 9 000 sträckande är dock den lägsta siffran på fem år. Högsta dagssumman inskränkte sig till 988 den 10 oktober. Ringduvan har ökat mer eller mindre kontinuerligt under perioden. Efter rekordsiffran 845 000 2013 sjönk antalet till drygt 562 000 föregående höst. Årets passage började med ett par dagar över 50 000 under första oktoberdekaden. Därefter kom en markant topp med nytt dagsrekord på 279 400 den 11 oktober. Sträcket var denna dag

Sträckande ringduvor vid Nabben 9 november 2015. Foto: Bengt Grandin.

mycket koncentrerat med över 200 000 duvor på ett par morgontimmar, en magnifik upplevelse. Totalt summerades 684 000 ringduvor, den näst högsta årssumman hittills. Höga antal sedan sekelskiftet stöds av en signifikant uppgång i standardrutterna sedan 1998, medan ökningen startade tidigare i Danmark. Turkduvan är en av de arter som minskat signifikant i Falsterbo under perioden (Tabell 1) trots att häckfågelinventeringarna i Nordvästeuropa inte visar på någon tydlig nedgång. Förmodligen innebär detta att majoriteten numera övervintrar i Sverige.

Tre sträckande gökar är det högsta antalet på längre för denna långsiktigt minskande art. Dock har nedgången vänt efter sekelskiftet enligt de standardiserade häckfågelräkningarna. Tornseglares minskar för närvarande såväl i Sverige som i Danmark och Finland. Sträcket i Falsterbo är oftast knutet till lågtryckspassager och det är tveksamt om de inräknade siffrorna speglar populationsutvecklingen. Dock finns en allmän

nedgång sedan sekelskiftet förstärkt av höstens låga antal. Sex jordugglor ligger klart över medel vilket sannolikt speglar ett bra häckningsresultat p.g.a. god gnagarförekomst i Norrland. Detta stärks även av ovanligt många rastande fåglar och som mest stöttes 16 jordugglor innanför Nabben 18 oktober. Enstaka spillkråkor och större hackspettar var ute och vände men inga spettar vågade sig ut över havet.

Lärkor – ärlor

En signifikant ökning av trädlärkan sedan 1990-talet i häckfågelinventeringarna grundas på relativt få individer. Dock syns en motsvarande uppgång i sträcksiffrorna. Hur många som ses från Nabben är rätt väderberoende och bra år koncentreras passagen till goda sträck-dagar när lärkorna går tillräckligt lågt. Endast 804 sträckare för skyllas på de dominerande ostvindarna under oktober. Sånglärkan är en bredfrontsflyttare som inte koncentreras påtag-

ligt till Falsterbo, varför årssummorna fluktuerar en hel del. Höstens 1597 ligger under genomsnittet. Långsiktigt är trenden negativ och något högre antal sedan sekelskiftet stöds inte av någon motsvarande uppgång i häckfågeltaxeringarna från Sverige, Danmark och Finland. Endast tre berglärkor bokfördes vilket tyvärr speglar minskningen av det skandinaviska beståndet. Även spontanrapporteringen minskar trots fler aktiva ornitologer.

Ladusvalan minskade fram till 1990-talet men har sedan faktiskt ökat till samma nivå som på 1970-talet. Höstens förhållandevärt låga siffra kanske speglar ett sämre häckningsutfall denna regniga sommar. En motsvarande uppgång syns i häckfågelräkningarna i Sverige och Danmark, medan nedgången fortsatt i Finland. Långsiktigt minskar backsvalan signifikant och efter ett par bättre år ligger höstens 1800 klart under medel. Ännu mer nattsvart ser det ut för hussvalan som fortsätter att tappa mark. De två senaste höstarna ligger siffrorna under hälften av genomsnittet för hela perioden. Nedgången stöds av häckfågeltaxeringar i större delen av Nordvästeuropa, men orsaken till minskningen är oklar. Det känns inte som om en minskad tillgång på boplatser skulle vara någon huvudorsak och kanske är det förhållanden i övervintringsområdet i Afrika som spelar störst roll.

Endast två utsträckande större piplärkor utgör ett för senare år lägt antal. En generell ökning i Sverige och Norge (Falkenberg m.fl. 2015) under senare år kan jämföras med en mer stabil förekomst på de Brittiska öarna 1990–2012 (White & Kehoe 2015). Däremot utgör tolv fältpiplärkor en klar uppgång från fjolårets bottentaxering på fem utsträckande. Tyvärr innebär det dock knappast att den långsiktiga minskningen skulle ha avtagit. En specialinventering i Skåne 2013 gav 33 sjungande hanar vilket kan jämföras med 42 dito 2008 (Olofsson 2014). Det blir intressant att se om de biotopförbättrande åtgärder som länsstyrelsen inlett får någon effekt. Då arten minskar i hela Nordvästeuropa kanske orsakerna främst återfinns i övervintringsområdet i

Sahelzonen. Efter en motsvarande kraftig minskning är arten utgången i Danmark sedan 2012. Antalet inräknade trädpiplärkor i Falsterbo är klart väderberoende, vilket ger stora årliga fluktuationer. Liksom för flera andra tropikflyttare var siffrorna förhållandevärt låga under 1990-talet, medan antalen legat över medel sedan 2004. Detta gör att den nu kommit upp på listan över signifikant ökande arter (Tabell 1). Höstens knappt 40 000 har endast överträffats under sex tidigare år. Som mest räknades 6 100 den 30 augusti. Trädpiplärkan minskar signifikant sedan 1975 enligt häckfågelräkningarna men ökar signifikant om man tittar på standardrutterna som inleddes 1998. I Danmark var beståndet stabilt 2005–2014 efter en tidigare minskning, medan nedgången fortsatt i Finland. Antalet sträckande ängspiplärkor fluktuerar rätt kraftigt men generellt syns en ökande trend sedan sekelskiftet. Efter rekordsiffran på 20 000 år 2014 räknades i år inte mindre än 35 985 sträckare. Som mest passerade 11 510 redan 23 september medan antalet i oktober snarast var lägre än vanligt. Mediant datum 23 september ligger således fem dagar tidigare än medel. Häckfågelräkningarna pekar på en generell minskning i Sverige och Finland. I Danmark har emellertid nedgången planat ut de senaste tio åren. Totalt 34 sträckande rödstriga piplärkor ligger klart under medel. Sträcket består främst av ungfåglar och fluktuationerna förklaras sannolikt främst av ett varierat inflöde österifrån. Arten är en av de som uppvisar den tydligaste nedgången i Falsterbo (Tabell 1) och minskningen syns även i spontanrapporteringen. Även skärpiplärkan uppvisar långsiktigt en tydlig minskning, men det verkar som om utvecklingen vänt de senaste sju åren. Arten är för sparsam för att registreras i häckfågelinventeringarna, men i den finska skärgården har antalet ökat sedan 1986 (Hario & Rintala 2014).

Efter en uppgång till 1980-talet och en minskning under 1990-talet förefaller gulärlan, i likhet med flera tropikflyttande tättingar, öka igen för närvarande. Höstens 54 000 är faktiskt den högsta siffran sedan 1992. Som mest bok-

Antalet sträckande gulärlor ökar för närvarande. Nabben 3 september 2015. Foto: Bengt Grandin.

fördes 8 770 sträckare 30 augusti. Häckfågeltaxeringarna visar en signifikant uppgång för den sydliga nominatrasen sedan sekelskiftet medan utvecklingen inte är lika positiv för den nordliga rasen *thunbergi*. I Danmark har beståndet ökat de senaste tio åren efter en tidigare minskning. Enligt Ottosson m.fl. (2012) utgörs ungefär 85 % av det svenska beståndet av den norrländska rasen *thunbergi*. Sannolikt är dock andelen lägre bland sträckarna i Falsterbo. Bortsett från nedgångar efter kalla vintrar fortsätter försärlans långsiktiga ökning. Höstens 451 är den högsta årsumman hittills och 56 sträckare 19 september utgör nytt dagsrekord. Den starka långsiktiga uppgången (Tabell 1) är inte lika uppenbar i de relativt låga siffrorna från häckfågelsinventeringen. Fram t.o.m. 1990-talet visar sträcksiffrorna på en dyster utveckling för sädесärlan. Därefter har antalet emellertid stigit något igen och höstens 1 200 ligger nära medel.

I Danmark syns till skillnad från i Sverige en ökning över hela perioden sedan 1976, medan beståndet varit mer stabilt i Finland.

Sidensvans – varfågel

Endast 21 utsträckare innebär att sidensvansarna inte hann ner till Falsterbo innan räkningarna avslutades 20 november. En tendens till tätare invasioner i Falsterbo gör annars att arten generellt snarast ökat. Detta stöds av en signifikant ökning av vinterindex i såväl Sverige som Danmark och häckfågelnindex i Finland och de svenska standardrutterna. Järnsparven är en svårräknad art som helt klart ökat efter bytet av räknare 2001. I häckfågeltaxeringarna bryts dock en långsiktig nedgång av en signifikant ökning i standardrutterna sedan 1998. I Danmark fortsätter minskningen hela perioden, medan beståndet varit stabilt i Finland. Den långsiktiga uppgången för dubbeltrasten är uppenbar och

Skäggmesen har börjat öka i antal igen efter flera kalla vintrar. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se.

stöds av häckfågeltaxeringarna i Sverige och Finland, medan arten faktiskt minskat i Danmark. Höstens 1 557 ligger klart över medel. Samtliga övriga trastar var istället ovanligt fåtaliga (Tabell 4).

Skäggmesen drabbades av de kalla vintrarna men har nu börjat öka igen och 47 utsträckande är en hyfsad siffra. Efter fjolårets rekordstora utvandring sträckte endast åtta stjärtmesar. Även antalet svartmesar och talgoxar var blygsamt. (Tabell 4). Däremot var en del blåmesar i rörelse. Sträcktoppen kom redan i september med maximalt 4 200 den 27:e och 3 870 följande dag. Långsiktigt syns en klar ökning även om höstens 23 000 ligger något under medel. Häckfågeltaxeringarna visar en tydlig uppgång i Sverige och Danmark. Totalt 21 utsträckande pungmesar överträffas endast av 73 hösten 2006. Trenden är snarast positiv även om antalet häckare minskat något i Skåne på senare år.

Bra med gnagare i Norrland brukar innebära fler varfåglar i Falsterbo. Normala 22 sträckare är därför föga imponerande. Varfågeln är för sällsynt för att omfattas av häckfågelräkningarna före standardrutternas införande. Vinterindex för perioden visar dock inte någon signifikant trend vare sig i Sverige eller i Danmark.

Kråkfåglar – pilfink

Generellt har kajan ökat signifikant i Falsterbo under perioden. Efter rekordsiffror två år i rad med 73 000 respektive 75 000 sträckare slutade summan på knappt 43 000. Detta är fortfarande över medel och nedgången förklaras sannolikt främst av att ostvindar domineras i oktober. I häckfågeltaxeringarna är ökningen störst i standardrutterna i Sverige samt i Finland, medan uppgången i Danmark endast omfattar de senaste tio åren. Samtidigt som råkan ökat kraftigt i Skåne har antalet sträckare minskat

Staren uppvisar en kontinuerlig nedgång. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se.

under perioden. Detta innebär rimligen att ett större antal råkor övervintrar jämfört med för 30 år sedan, vilket stöds av signifikant ökande vinterindex. Kråkan är den art som uppvisar den kraftigaste nedgången i Falsterbo under perioden (Tabell 1). Efter upp mot 13 000 på 1970-talet sträcker numera under tusen på en säsong. En signifikant nedgång återfinns också i siffrorna från häckfågeltaxeringarna i Sverige och Finland. Då även vinterindex rasat kan minskningen inte förklaras av att fler kråkor övervintrar. Det är därför svårt att hitta en övertygande förklaring till nedgången. I Danmark har beståndet varit stabilt de senaste tio åren efter en tidigare minskning. En utsträckande korp i slutet av augusti utgör faktiskt bara den åtonde under hela perioden. Den kraftiga sensta beståndsuppgången har alltså ännu inte lett till att fler korpar lämnar landet.

Efter tre förhållandevis bra år innehåller 78 000

starar en återgång till siffror väl under medel. Den långsiktiga utvecklingen för staren visar på en kontinuerlig nedgång enligt såväl sträcksiffrorna som häckfågeltaxeringarna i såväl Sverige som i Danmark och Finland. En viktig orsak torde vara en minskad areal betesmark i landet. I Finland har nedgången planat ut sedan sekelskiftet, men någon sådan tendens finns ännu inte i de andra länderna. Tre år i rad har nu utsträckande unga rosenstarar bokförts och trenden verkar vara uppåtgående. Antalet utsträckande pilfinkar har långsiktigt minskat klart och den saknas i höstens protokoll. Häckfågel- och vinterindex i Sverige är relativt stabila medan utvecklingen varit mer positiv i Danmark.

Finkar – sparvar

Kategorin bo-/bergfink uppvisar stora årliga fluktuationer som till stor del styr totalsumman sträckare enskilda höstar. Långsiktigt syns

Kurvan pekar brant uppåt för antalet sträckande steglitser. Nabben 9 november 2015. Foto: Bengt Grandin.

ingen tydlig trend. Dock har antalen generellt stigit efter sekelskiftet, vilket motsvaras av en ökning för bofinken i standardrutterna. Efter tre höstar med över en miljon sträckare innebär höstens 660 000 ett antal klart under medel. Passagen var ovanligt bra i september med som mest 128 600 den 19:e. Antalen i oktober låg dock klart under det normala (Tabell 4), sannolikt främst p.g.a. dominerande ostvindar. Detta innebär att mediandatum 28 september inföll fem dagar tidigare än normalt, men längsiktigt finns ingen tydlig trend i när sträcket kulminerar. Då bergfinkarna ofta sträcker i tätare sammanhållna flockar går det att uppskatta deras andel av det totala finksträcket. Sedan 2004 har vi för alla större sträckdagar skattat procentandelen bergfink i jämma tiotal. Den samlade uppskattningen slutade på 12 % av totalsumman för bo/bergfink, vilket kan jämföras med mellan 7 och 21 % föregående höstar. En tidig

sträcktopp ger fler bofinkar, då bergfinkspassagen huvudsakligen äger rum i oktober. I Sverige såväl som i Finland har bergfinken minskat signifikant sedan 1970-talet.

Totalt tio gulhämplingar är en bra siffra. Långsiktigt ökar arten vilket får förmodas spegla den lilla skånska populationen. Grönfinkens tidigare signifikanta uppgång i Falsterbo (med maximalt 121 000 hösten 2006) stöds av motsvarande i såväl vinterräkningar som häckfågeltaxeringar i Sverige och Finland. Antalen rasade emellertid rejält efter denna topp, främst som en följd av parasitinfektionen gulknopp (*Trichomonas gallinae*) som uppges vara införd från de Brittiska öarna med bofinkar. Ett motsvarande ras finns i häckfågeltaxeringarna från Sverige och Finland sedan 2006. Nedgången verkar tyvärr fortsätta och höstens knappt 11 000 utgör faktiskt den lägsta siffran under hela perioden. Efter en svacka under 1980-talet har

antalet sträckande steglitser stigit markant och för närvarande pekar kurvan brant uppåt. Höstens drygt 14 000 är den tredje högsta hittills och den hade sannolikt blivit ännu högre om sträckvädret varit bättre i oktober. Som mest räknades 1 880 den 24 oktober vilket innebär en tidsmässigt normal passage. Siffrorna från de svenska och danska häckfågeltaxeringarna är klart positiva medan antalet övervintrare inte gått upp signifikant. Arten ökar även klart i Norge (Falkenberg m.fl. 2015).

Frösätningen styr andelen övervintrande grönsiskor och de årliga fluktuationerna vid Nabben är förhållandevis stora. Långsiktigt syns emellertid en signifikant ökning, vilken stöds av de standardiserade häckfågelräkningarna sedan 1998 och de finska häckfågeltaxeringarna. Totalsiffran på 128 000 överträffas bara av rekordåret 2010 då nästan 194 000 räknades. Den tidsmässiga passagen varierar en del och höstens median 24 september ligger elva dagar tidigare än medianen. Som mest räknades 29 700 denna dag medan antalen i oktober var förhållandevis låga. Enligt häckfågelinventeringarna har hämplingen minskat i hela Nordvästeuropa utom i Finland. I Falsterbo registrerades den kraftigaste nedgången i slutet av 1970-talet. Antalet har varit mer konstanta efter sekelskiftet fram till en uppgång som inleddes 2012. Efter två riktigt bra år ligger även höstens 31 000 väl över medel. Som mest bokfördes 4 210 redan 19 september och 3 240 den 24 oktober. Rimligen har nu den långvariga nedgången för hämplingen vänt, men det blir spännande att följa den fortsatta utvecklingen. Även vinterhämplingen uppvisar en kraftig långsiktig minskning i Falsterbo. Dock har också här nedgången planat ut det senaste decenniet och höstens 2 400 ligger över medel. Majoriteten häckar i Norge och arten är för sällyst för att omfattas av häckfågelinventeringarna. I Danmark visar vinterindex signifikant negativa värden. Trots stora fluktuationer har gråsiskan ökat långsiktigt i häckfågeltaxeringarna. Detta trots att invandringen av

den sydliga rasen *cabaret* snarast kommit av sig enligt siffror från Sverige och Danmark. Efter en kraftig invasion 2013 följde en dålig höst. Höstens 4 100 ligger klart över medel och den sena sträcktoppen antyder att främst nordliga fåglar var inblandade. Detta innebär att gråsiskan var den enda arten som uppvisade klara invasionstendenser. En tydlig uppgång sedan sekelskiftet och färre riktigt dåliga år jämfört med de första 28 åren beror nog åtminstone delvis på en högre andel *cabaret*. Efter två bra år upplevde vi den sämsta korsnäbbsförekomsten sedan 2006 (Tabell 4). Generellt så syns snarast en ökning för såväl större som mindre korsnäbb vilket speglas av signifikanta uppgångar i de standardiserade häckfågeltaxeringarna. Totalt sex rosenfinkar ligger nära genomsnittet. Antalet i Falsterbo har inte minskat så tydligt sedan sekelskiftet till skillnad från en signifikant nedgång i häckfågelräkningarna. Domherrens uppträdande är invasionsartat med stora fluktuationer mellan åren utan någon tydlig trend. Höstens 466 ligger klart under medel. Häckfågelinventeringarna i Sverige och Finland visar på en långsiktig nedgång, medan en signifikant uppgång finns i de standardiserade räkningarna sedan 1998. Stenkäcken är huvudsakligen stannfågel, men de låga siffrorna i Falsterbo har ökat sedan sekelskiftet. I de standardiserade häckfågeltaxeringarna finns en signifikant ökning och även vinterfågelräkningarna visar en tydlig uppgång. Arten har också ökat i Norge i sen tid (Falkenberg m.fl. 2015). Nio lappsparvar är något fler än de närmast föregående åren även om den långsiktigt negativa trenden är uppenbar. Snösparven har fluktuerat en hel del, men en tydlig nedgång har ägt rum sedan sekelskiftet. Höstens 65 ligger klart under genomsnittet. Allmänt anses snösparven ha minskat i landet och standardrutterna antyder en nedgång sedan 1998.

Gulsparven uppvisar en signifikant negativ trend för hela perioden och höstens 1 239 utgör den lägsta siffran på sju år. Häckfågeltaxeringarna pekar på en likartad successiv nedgång i Sve-

Sävsparven har minskat sedan 1970-talet. Foto: P-G Bentz/Sturnus.se.

rike och Danmark. I Finland är arten däremot mer stabil längsiktigt. Den svenska nedgången kan inte förklaras av att en större andel övervintrar, då även index från vinterräkningarna sjunkit liksom i Danmark. En trolig förklaring är att arealen stubbåker vintertid minskat kraftigt i samband med en övergång från vårsådd till höstsådd. För ortolansparven följdes en uppgång till 1980-talet av en kraftigare minskning sedan dess. Höstens endast två sträckare utgör en absolut bottennotering som tyvärr förstärker denna trend. Den sentida minskningen är släende inom hela det fennoskandiska utbredningsområdet och arten är snart borta som häckfågel söder om Norrland (Sondell 2015). Ringmärkningsåterfynd och följningar visar att de svenska ortolansparvarna sträcker mot sydväst och övervintrar i Västafrika (Fransson & Hall-Karlsson 2008, Sondell 2015). Vi vet att en olaglig jakt fortfarande förekommer i Frankrike, medan

förhållandena i övervintringsområdet är dåligt kända. Sävsparven har generellt minskat sedan 1970-talet, vilket stöds av en negativ trend i häckfågelräkningarna i Sverige, Danmark och Finland. En klar ökning i Falsterbo sedan sekelskiftet speglas inte av häckfågeltaxeringarna även om nedgången är mindre tydlig i de standardiserade räkningarna.

REFERENSER

- Bengtsson, K. 2014. Fiskgjusen i Skåne 2013. - *Anser* 53:2;16-21.
Bengtsson, K. m.fl. 2015. Rara häckfåglar i Skåne 2015. - *Anser* 54:4; 35-39.
Björklund, H., Honkala, J., Saurola, P. & Valkama, J. 2015. Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2014. - *Linnut-vuosikirja* 2014:42-57.
Ehmsen, E. 2015. Havørnen i Danmark 2014. - *Fugleåret* 2014:196-199.
Falkenberg, F., Reisborg, T., Myklebust, M., Holtskog, T., Magnussen, J. H., Heggøy, O. & Aarvik, T. 2015. *Fugler i Norge i 2011 og 2012*:90-200. NOF.

- Forsman, D. 2007. Dags för den svartörade att göra entré. - *Roadrunner* 15:4; 22-25.
- Fransson, T. & Hall-Karlsson, S. 2008. *Svensk ringmärkningsatlas*. Vol. 3. Naturhistoriska riksmuseet & Sveriges Ornitolologiska Förening, Stockholm.
- Hario, M. 2014. The occurrence of the nominate Lesser Black-backed Gull in Finland in 2003 and 2013. - *Linnut-vuosikirja* 2013: 24-31.
- Hario, M. & Rintala, J. 2014. Population trends of the archipelago birds along Finnish coasts in 1986-2013. - *Linnut-vuosikirja* 2013:46-53.
- Holling, M. 2013. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2011. - *British Birds* 106:496-554.
- Holling, M. 2015. Rare breeding birds in the United Kingdom in 2013. - *British Birds* 108:373-422.
- Kjellén, N. 2015. Sträckfågelnräkningar vid Falsterbo hösten 2014. - *Fåglar i Skåne* 2014:4-46.
- Lammi, E. 2010. The occurrence of the Black-headed Gull and the Little Gull in Finland in 2008. - *Linnut-vuosikirja* 2009:28-35.
- Lindberg, P. 2015. Projekt Pilgrimsfalk 2014. - SOF. - *Fågelåret* 2014:32-41.
- Lindström, Å & Green, M. 2016. *Övervakning av fåglarnas populationsutveckling*. - Årsrapport för 2015. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Lötberg, U. 2015. Projekt Skräntärna 2014. - SOF. - *Fågelåret* 2014:43-47.
- Nilsson, L. & Haas, F. 2015. *Inventering av sjöfågel, gäss och sångsvanar i Sverige* - Årsrapport från 2014/2015. Biologiska institutionen, Lunds universitet.
- Nyegaard, T. 2012. Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2011. - *Fugleåret* 2011:125-155. DOF.
- Nyegaard, T. 2015. Projekt truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2013-2017. - *Fugleåret* 2014:146-147. DOF.
- Nyegaard, T., Larsen, J. D., Brandtberg, N. & Jørgensen, M. F. 2015. Overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark, Punkttællingsprogrammet 2014. - *Fugleåret* 2014:9-23. DOF.
- Ollila, T. 2014. The status of the Peregrine Falcon in Finland - *Linnut-vuosikirja* 2013:10-13.
- Olofsson, P. 2014. Fältpiplärkan i Skåne 2013. - *Anser* 53:2;6-15.
- Olsson, C. 2013. Dvärgmåsen i Sverige 2012. - SOF. - *Fågelåret* 2012:43-49.
- Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. 2012. *Fåglarna i Sverige - antal och förekomst*. SOF, Halmstad.
- PECBMS. 2014. *Population Trends of Common European Breeding Birds 2014*. SCO, Prague. www.ebcc.info/pecbm.html
- Rasmussen, L. M. & Clausen, M. 2015. Projekt Hedehög 2014. - *Fugleåret* 2014:204-210. DOF.
- Rees, E. C. & Beekman, H. 2010. Northwest European Bewick's Swans: a population in decline. - *British Birds* 103:640-650.
- Ryttman, H. 2004. Fiskgjusen i Sverige - resultat av riksinveteringen 2001. - SOF. - *Fågelåret* 2003:81-90.
- Saurola, P. 2015. Finnish Ospreys (*Pandion haliaetus*) 2014. - *Linnut-vuosikirja* 2014:18-31.
- Sondell, J. 2015. Projekt Ortolansparv 2011-2014. - SOF. - *Fågelåret* 2014:49-55.
- Stjernberg, T., Koivusari, J., Högmander, J., Nuuja, I., Ollila, T., Keränen, S. & Ekblom, H. 2013. Population size and nesting success of the White-tailed Sea Eagle (*Haliaeetus albicilla*) in Finland 2011-2012. - *Linnut-vuosikirja* 2012:24-35.
- Strid, T. & Eriksson, A. (red.) 2014. Fågelrapport 2013. - SOF. - *Fågelåret* 2013:53-159.
- Ulfstrand, S., Roos, G., Alerstam, T. & Österdahl, L. 1974. *Visible Bird Migration at Falsterbo, Sweden*. - Vår Fågelvärld, Suppl. 8.
- Vaisanen, R. A. & Lehtinen, A. 2013. Monitoring population changes of land bird species breeding in Finland 1975-2012. - *Linnut-vuosikirja* 2012:62-79.
- White, S. & Kehoe, C. 2015. Report on scarce migrant birds in Britain in 2011-12; Part 2:passerines. - *British Birds* 108:192-219.
- Wirdheim, A. & Corell, M. (red.) 2015. Fågelrapport 2014. - SOF. - *Fågelåret* 2014:57-165.

SUMMARY

The Swedish Environmental Protection Agency has organised counts of the migration passing the southwesternmost point (Nabben) of the Falsterbo peninsula since 1973. From 2001 these counts are performed by two observers recording all species from dawn until 14.00 between August 1 and November 20. As far as possible the age is determined among raptors and some other larger species. Table 1 lists all species showing a significant increase or decrease in the number of migrants during the whole 43-year-period. This demonstrates that the number of increasing species is larger than the number on the decrease. While Red Kite and Peregrine are unthreatened at the top, species like Whooper Swan, Greylag Goose and Marsh Harrier have lost ground during later years. New on the list is Tree Pipit after several good years. On the negative list the Hooded Crow is stable at the top while Honey Buzzard and Red-throated Pipit have lost ground a little. At the other end both Sand and House Martin are on the way up.

Tables 2–3 show the proportion of juveniles in raptors and some other species since 1986. Figure 1 presents the development in the 16 most common raptors at Falsterbo 1973–2015 with rolling three-year averages. This autumn's migration divided into ten-day-periods together with the mean 1973–2014 is depicted in Table 4. Up to date information on trends and annual as well as daily figures can be found on the homepage of Falsterbo Bird Observatory: www.falsterbofagelstation.se/index_e.html

The previous winter was comparatively mild, while the summer was colder and especially rainier than normal. This may have affected the breeding result negatively. On the other hand rodent numbers in northern Scandinavia was generally good supporting rodent specialists among the raptors. Although the total of 2.2 million migrants is above average many species appeared in fairly low numbers. For the first time the number of Wood Pigeons (685 000) was higher than the number of Chaffinch/Brambling (660 000). The main reason behind this is the dominance of easterly winds in October. After these followed the long-term increasing Barnacle Goose (235 thousand) and Eurasian Siskin (128 thousand). Among the raptors only Red Kite and Hen Harrier did really well. High numbers of Tree Pipit, Meadow Pipit and Yellow Wagtail were counted, while the figure in European Greenfinch was the lowest ever. Apart from higher numbers than normal in Redpoll irruption species were lacking.

A total of 2152 adult Honey Buzzards is well below average, while 502 juveniles resulted in a normal percentage (Tab. 2). Most likely the production of young was better than this, since the concentration at Falsterbo was comparatively low during the peak in September due to easterly winds. Black Kite is doing well (Tab. 1) and 27 migrants is a new high figure. The proportion of juveniles is climbing, most likely reflecting more breeding pairs in Sweden. The new all time high of 3811 Red Kites means that the species now is the third most common raptor

at Falsterbo. The highest daily figure was 930 migrants on September 27. A new estimate of the Swedish population landed on 3500 pairs. A decreased proportion of juveniles in later years may indicate that higher densities have resulted in fewer fledged young. Also White-tailed Eagle is increasing and 51 is a good number, especially since the autumn was mild. The Marsh Harrier increased sharply the first 25 years, but numbers have been more stable since then (Fig. 1). This may reflect a saturated population but the proportion of juveniles was higher than normal. The long term trend in Hen Harrier is negative. This years 360 however reflects a good breeding season. Although juveniles are overrepresented at Falsterbo 84 % is a very high figure (Tab. 2). The median date has been delayed with seven days since the start in 1973.

More breeding pairs have been recorded in Finland in later years and it is possible that the Pallid Harrier is spreading westwards. Numbers are increasing at Falsterbo but 15 migrants is not that impressive nowadays. However the proportion of juveniles was well above average. The number of Montagu's Harriers has fluctuated rather much during the period with no clear trend (Fig. 1). This years six migrants is below average and the species seems to be decreasing over the whole of Northwestern Europe. Nine Goshawks is a low figure most likely primarily caused by the mild autumn. After two extremely good years the number of Eurasian Sparrowhawks has now been low three years in a row (Fig. 1). However this is most likely primarily regulated by weather conditions. The highest daily total was only 1452 on September 21. Since adults migrate later the comparatively early passage resulted in a fairly high proportion of juveniles. A total of 10 336 Common Buzzards is well below average (Tab. 4), but annual fluctuations are fairly large. A rather late peak, including a maximum of 1966 on October 11, resulted in a normal proportion of juveniles. Most likely this mirrors an average breeding result. After two good seasons in

2010–2011 the number of migrating Rough-legged Buzzards was fairly low for three years. In spite of reports of good numbers of rodents in northern Scandinavia this summer the total was only 808, which is still below average. However the comparatively high proportion (38 %) of juveniles shows that the production of young was fairly good (Tab. 2). The only rare eagles were two Steppe Eagles, while no Golden Eagle migrated. The positive long-term trend in the Osprey seems to have slowed down in later years (Fig. 1). In spite of locally good rodent numbers up north Common Kestrel occurred in numbers below average. Most likely birds were less concentrated at Falsterbo due to unfavourable winds in September. Like in Finland the long-term trend is however positive (Fig. 1). Also Merlin was surprisingly scarce in spite of a general increase. One reason may, as in the Peregrine, be less strong westerly winds, which tend to concentrate these species to Falsterbo. In Hobby the long-time trend is stable, with signs of an increase in later years. The Peregrine is increasing at Falsterbo, reflecting growing numbers in Fennoscandia. However this years 73 migrants was well down from the all time high of 144 in 2012. Rare falcons included two Red-footed, one Eleonora's and one Gyr Falcon.

The number of Mute Swans have been down the last five years in spite of increasing numbers in Sweden. One likely reason is more birds wintering north of Falsterbo as in Whooper Swan. A total of 284 Bewick's Swans is a comparably low figure. The low proportion of juveniles was below average in all three swans (Tab. 3). Most species of geese show a significantly positive trend reflecting increasing populations. A total of 235 000 Barnacle Geese is the second highest number so far and the steep increase continues (Tab. 1). The low proportion of 2 % juveniles in Brent Goose indicates that the breeding on the Russian tundra was a failure, while the total of 11 thousand is normal. Increasing numbers of Bean Geese in later years constitutes almost totally of the tundra-breeding

subspecies *rossicus*. As in White-fronted Goose this years figure was however not so impressive. Decreasing numbers of migrating Greylag Geese in later years is primarily a result of more birds staying in Scania until late in the autumn.

Most dabbling ducks occurred in lower numbers compared to later years. However the general increase seems to continue in Widgeon, Gadwall and Common Teal. More birds wintering north of Falsterbo and a higher proportion migrating after the counts end may explain the general decline in Mallard, Common Pochard and Goldeneye. Tufted Duck and especially Scaup seems to be on the way down. After a surprisingly high figure in 2014 the number of Common Eiders was again well below average, reflecting a sharp decline in the Baltic sea since the turn of the century. Common Scoter is generally increasing and close to 12 thousand is another high number. The passage is generally earlier nowadays with a peak already in late August. After several good years the number of Red-breasted Mergansers was below average. Divers as well as grebes seem to be doing generally well although numbers this autumn were not so impressive. The 448 Grey Herons is the second highest figure so far and the species is generally doing well (Tab. 1). The same is true in Great Egret, while Little Egret occurred as a migrant for the first time. The 21 White Storks originate in the Swedish reintroduction programme, doing quite well at the moment. In spite of some fluctuations the long-term trend in Black Stork is fairly stable, with one migrant close to the average.

The marked increase of Common Cranes in Fennoscandia continues although numbers were a little lower compared to the last two years. With 13 % juveniles the breeding result seems to have been normal (Tab. 3). Generally more stable high-pressure weather in August resulted in a much poorer passage of waders, gulls and terns compared to 2014. The migration of juvenile waders in September was generally well below average. This resulted in low numbers in

for instance Sanderling, Little Stint and Curlew Sandpiper, while Knot did comparatively better. There is no long-term trend in the passage of Oystercatchers. Plovers like Ringed, Little Ringed, Grey and Golden seem to be doing well at the moment, although figures were not so impressive this autumn. The general decrease in Lapwing seems to be slowing down in later years. Most species of waders, except Ruff, breeding on the Russian tundra seems to have produced few young this year. A total of 8 Broad-billed Sandpipers is a good figure. Whimbrel has increased since the turn of the century, while the decrease in Curlew continues. Among the *Tringa*-species Greenshank and Green Sandpiper seem to be doing generally well at the moment, while most other species are more stable.

After an extremely good autumn in 2014 the number of skuas was instead remarkably poor. No Pomarine and only two Long-tailed Skuas most likely reflect a really poor breeding season on the Russian tundra. Only 9 Arctic Skuas is the lowest number since 1999 and 11 % juveniles an all time low (Tab. 3). The Little Gull is increasing in Northern Fennoscandia reflected by more migrants at Falsterbo, although this years figure was remarkably low. Black-headed Gull shows a long-term decrease. After a number of good years numbers were down again this autumn. The Common Gull on the other hand shows a more continuous increase over the period. Most Lesser Black-backed Gulls at Falsterbo belong to the western subspecies *intermedius*, which is increasing along the Swedish west coast and in Denmark. The fairly low numbers in Caspian Tern have been rather stable over the period. After a unparalleled passage in 2014 the numbers in Common and Arctic Terns were well down. Both species show a long-term increase in contrast to the rarer Little Tern (Tab. 1). Also 6 Black Terns is a really low number. Fewer Guillemots in later years may reflect a poorer influx of western breeders to the Baltic.

The Stock Dove is doing well at the moment

although 9 thousand is the lowest figure in five years. Wood Pigeon is showing a general increase over the whole period and 684 000 is the second highest number so far. An extreme passage was recorded on October 11. Of the new all time high of 279 400 the great majority passed during two hours in the morning. The number of migrating Swifts fluctuates markedly, but a general decrease can be seen after the turn of the century. Six migrating Short-eared Owls is well above average. A good breeding result is also supported by high numbers on stop-over. As in the breeding censuses Skylark numbers have decreased since the 1970:s, but show some recovery in later years. Woodlark was much more common in Falsterbo during the 1950:s, but after a long decline numbers have generally increased since the early 1990:s. Shore Lark is decreasing fast as a breeder in northern Scandinavia and only three migrants is a new low figure. Barn Swallow decreased until the 1990:s but has since then increased again. Comparatively fewer birds this autumn may partly be a result of a poor breeding this rainy summer. Sand Martin did worse and here the negative trend is obvious. However the decline in House Martin is even steeper (Tab. 1), but the reasons behind this is unclear. The population of Tawny Pipit has decreased to only 33 males in Scania in 2013, mirrored by a heavy decline in the low numbers at Falsterbo. Only two Richard's Pipits is a low figure nowadays. The trend in Tree Pipit is positive at the moment and it has just entered the list of significantly increasing species (Tab. 1). Meadow Pipit fluctuates fairly much but 35 985 constitutes a new all time high the second year in a row. The highest figure was 11 510 on September 23, a comparatively early date. A total of 34 Red-throated Pipits is well below average and the trend is significantly negative. In Rock Pipit an earlier decrease seems to have halted in later years. Also Yellow Wagtail has done better this century after a previous decline. The Grey Wagtail shows a continued increase and the total

of 451 as well as 56 migrants on September 19 are the highest figures so far. A general decline in White Wagtail can be seen also in the breeding censuses.

Only 21 Waxwings shows that birds found enough food further north. Most thrushes migrate mainly at night and this years numbers were generally well below average. Only the generally increasing Mistle Thrush occurred in good numbers (Tab. 4). Bearded Reedling is increasing again reflected by 47 migrants. After good passages in 2012–2013 only 8 Long-tailed Tits were counted. Also Coal and Great Tit were scarce. Even if 23 thousand Blue Tits is a high number it is still below average in a bird that has gone from an irruption species to a more regular migrant. The last higher figure in Great Grey Shrike was counted in the good rodent year 2011. Only 22 is thus a disappointment since rodents were more common than normal in northern Scandinavia. The long-term increase in Jackdaw continues even if this autumn was well down after two record years. In spite of a pronounced increase in the number of breeding Rooks in Scania figures at Falsterbo have decreased. This is explained by a higher proportion of resident birds nowadays. All Swedish census data show a heavy decline in the Hooded Crow over the period, but the reasons behind this are far from clear. After a few better years the number of Starlings was well down again indicating that the negative trend is not broken.

The highly fluctuating numbers of migrating Chaffinch/Brambling is the main factor governing the annual total at Falsterbo. Only 660 000 means that this group was beaten by Wood Pigeon for the first time ever. The peak was early with a maximum of 128 600 on September 19 and the main reason behind the low total is unfavourable easterly winds during the first half of October. Estimates of the percentage of Brambling on the good migration days resulted in a total of 12 %. In case of a good production of beech mast many Bramblings spend the winter in Scania. The European

Greenfinch increased markedly over most of the period. However since 2007 a sharp decline most likely caused by the parasite infection *Trichomonas gallinae*, has occurred. In fact this years 11 000 is the lowest figure in the whole series. The number of migrating Goldfinches is rocketing, although 14 400 is down from the most previous autumns. A general increase in the Eurasian Siskin is supported by the second highest figure so far (128 000). Linnet has decreased significantly since 1973, but a recovery may be in progress after the fourth good year in a row. Like in many other species numbers were generally higher in September compared to October. After a long decrease the number of Twites have been stable during the last ten years. After a heavy irruption of Redpolls in 2013 numbers were below average last year, and the majority were most likely of the southern subspecies *cabaret*. This years 4100 is well above average and the late peak indicates that mainly northern nominate birds were included. After two good years all three crossbills were really scarce. Six Common Rosefinches is a comparably good number in a decreasing species. Bullfinch is more or less an irruptive species, with this years figure well below average. After a few years with fairly high numbers the Hawfinch is now found slightly below the list of significantly increasing species. Most buntings seem to be declining with a general negative trend in Yellowhammer, Ortolan Bunting, Reed Bunting, Lapland Bunting and Snow Bunting. Reed Bunting has shown signs of recovery since the turn of the century, and this years 2617 is another good figure. All the other sparrows occurred in numbers well below average and only two Ortolan Buntings is the lowest figure so far.

NILS KJELLÉN
Ekologihuset
SE-223 62 Lund
nils.kjellen@biol.lu.se

TABELL 4
Sträcket i Falsterbo hösten 2015 uppdelat på dekader samt medel för perioden 1973–2014.
Migration at Falsterbo in the autumn 2015 divided in decades and mean 1973–2014.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt	Medel
	9	2	8	33	31	55	57	42	29	16	37	319	627
Knölsvan	Cygnus olor	0	0	0	0	0	43	26	123	17	75	284	216
Ml sängsvan	C. columbianus	0	0	0	0	0	3	0	82	10	45	140	159
Sängsvan	C. cygnus	0	0	0	0	0	1	12	10	8	4	0	35
Sädgås	Anser fabilis	0	0	0	0	0	1	12	103	0	0	6	665
Blågås	A. albifrons	0	0	0	0	0	11	444	101	0	0	6	676
Grågås	A. anser	60	10	0	170	40	690	220	200	440	50	975	2855
Kanadagås	Branta canadensis	0	0	4	43	11	32	0	40	0	0	48	178
Vitkindad gås	B. leucopsis	80	110	20	840	0	19990	94840	55650	55700	2100	5610	234940
Prutgås	B. bernicia	0	0	0	985	387	6830	2637	62	23	2	6	10932
Rodhalsad gås	B. ruficollis	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Gravand	Tadorna tadorna	95	30	55	16	4	0	0	0	0	0	0	0
Blåsand	Anas penelope	0	0	170	4020	2530	4400	1195	10	340	20	40	12725
Snatterand	A. strepera	0	0	0	0	0	4	0	0	5	0	6	16
Kricka	A. crecca	80	60	130	410	70	90	150	0	60	0	0	1050
Gräsand	A. platyrhynchos	0	0	0	14	0	6	17	0	112	15	66	230
Stjärtänd	A. acuta	0	0	37	234	28	137	190	0	0	0	14	7
Skedand	A. clypeata	26	0	45	108	23	3	18	0	0	0	0	223
Brunand	Aythya ferina	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
Vigg	A. fuligula	30	6	0	0	0	13	9	15	57	60	44	434
Ergand	A. marila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	224
Ejder	Somateria mollissima	2250	400	140	190	320	11370	28340	4250	4950	90	280	52580
Alfågel	Clangula hyemalis	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4	8
Sjöorre	Melanitta nigra	2790	1320	460	4560	1320	1020	120	0	40	60	10	11700
Svärta	M. fusca	7	3	2	30	9	12	9	0	0	24	0	96
Knipa	Bucephala clangula	0	0	0	0	0	0	5	3	21	11	30	70
Småskrake	Mergus serrator	0	0	0	0	30	250	260	20	240	60	380	1240
Storskrake	M. merganser	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	6	10
Smålom	Gavia stellata	1	0	2	92	36	26	29	3	38	17	23	267
Storlom	G. arctica	0	2	16	22	11	19	14	1	6	2	99	125
Svarthäbbad islm	G. immer	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
Vithäbbad islm	G. adamsii	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Skäggdopping	Podiceps cristatus	0	2	0	1	1	1	1	0	3	0	1	9
Grähakedopping	P. griseogena	0	2	6	0	3	1	0	0	4	1	17	21
Svarthakedopping	P. auritus	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Total	Total	Medel	Mean
Hävssula	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1
Silkeshäger	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Agréthäger	0	11	0	1	0	2	1	0	2	0	1	18	1	18	1
Grähäger	126	46	59	67	8	86	44	7	0	2	3	448	153	153	153
C. cinerea	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cictonia nigra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C. alba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pernis apivorus	6	3	1759	476	58	151	0	0	0	0	0	0	0	2453	6767
Milvus migrans	4	0	0	8	1	11	1	2	0	0	0	0	0	27	12
M. milvus	31	2	7	39	0	2393	569	264	346	6	154	3811	1019	1019	1019
Haliaetus albicilla	1	2	4	3	0	26	2	4	5	0	4	51	18	18	18
Circus aeruginosus	96	128	170	93	16	75	8	2	1	0	0	589	632	632	632
C. cyaneus	0	1	1	7	5	92	95	64	72	13	10	360	265	265	265
C. macrourus	0	0	2	7	4	2	0	0	0	0	0	0	0	15	5
C. pygargus	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	8
C. macrourus/pygargus	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Accipiter gentilis	202	338	3344	3362	2075	0	1	0	4	1	3	0	0	9	32
A. nisus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Buteo buteo	5	8	17	889	14	3040	695	2567	2983	9	493	540	21688	19642	19642
B. lagopus	0	0	1	1	0	80	415	85	176	29	21	808	938	938	938
Aquila nipalensis	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1
Pandion haliaetus	33	12	72	62	2	8	1	0	0	0	0	0	0	190	266
Falco tinnunculus	93	56	76	101	43	139	87	27	11	0	1	634	612	612	612
F. vespertinus	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
F. columbarius	1	1	14	27	47	35	39	6	7	2	0	0	179	243	243
F. subbuteo	0	1	3	6	21	8	0	0	0	0	0	0	0	39	52
F. eleonorae	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
F. rusticolus	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
F. peregrinus	0	0	4	12	7	24	13	5	6	1	1	73	40	40	40
Grus grus	0	0	0	65	0	1370	2524	4882	4	0	0	0	0	8845	1719
Haematopus ostralegus	39	5	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	302
Recurvirostra avosetta	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	63
Charadrius dubius	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	4
Ch. hiaticula	305	88	28	134	7	7	2	0	0	0	0	0	0	571	1144
Ch. morinellus	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Pluvialis apricaria	81	87	101	133	7	28	12	125	7	266	185	1032	651	651	651
P. squatarola	37	3	2	3	4	22	10	0	0	0	0	81	314	314	314
Vanellus vanellus	50	0	11	0	0	85	0	145	0	0	0	436	599	599	599
Calidris canutus	37	8	100	225	68	140	0	0	0	0	0	578	586	586	586

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt	Totalt	Medel	Mean
Sandlöpare	C. alba	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0	6	69	69	69
Småsnäppa	C. minuta	1	1	8	1	3	0	0	0	0	0	14	99	99	99
Mosnäppa	C. temminckii	0	1	0	3	2	0	0	0	0	0	6	3	3	3
Spovsnäppa	C. ferruginea	96	1	3	0	0	1	0	0	0	0	101	111	111	111
Kärrsnäppa	C. apina	2690	80	10	1160	65	250	0	50	290	25	10	4630	5561	5561
Myrsnäppa	C. falcinellus	3	0	0	5	0	0	0	0	0	0	8	1	1	1
Brushane	C. pugnax	82	40	127	52	5	1	0	0	0	0	0	307	199	199
Enkelbeckasin	Gallinago gallinago	51	2	33	36	0	23	0	0	2	0	0	147	280	280
St. beckasin-snäppa	Limnodromus scolopaceus	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Rödspov	Limosa limosa	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1
Myrspov	L. lapponica	19	0	4	22	14	17	0	0	0	0	0	76	284	284
Småspov	Numerius phaeopus	12	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	14	19	19
Storspov	N. arquata	26	67	24	8	1	9	0	0	0	0	0	135	237	237
Svartsnäppa	Tringa erythropus	5	4	4	0	0	6	0	0	0	0	0	19	71	71
Rödbena	T. torianus	21	12	37	18	1	0	0	0	0	0	0	89	197	197
Gluttsnäppa	T. nebularia	43	17	18	8	5	1	0	0	0	0	0	92	181	181
Skogssnäppa	T. ochropterus	12	5	0	3	0	0	0	0	0	0	0	20	20	20
Grönbena	T. glareola	42	34	32	16	0	0	0	0	0	0	0	124	98	98
Drillsnäppa	Actitis hypoleucos	8	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	14	43	43
Roskar!	Arenaria interpres	3	0	5	4	2	0	0	0	0	0	0	0	14	37
Småhn. simsnäppa	Phalaropus lobatus	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kusttabb	Stercorarius parasiticus	1	2	1	2	1	1	0	0	0	0	0	2	2	2
Fjällabb	S. longicaudus	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9	45
Svarthuvad mås	Larus melanocephalus	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Dvärgmås	Hydrocoloeus minutus	0	27	13	1	6	1	1	0	0	0	0	0	49	416
Skrattmås	Croicocephalus ridibundus	2262	373	307	521	347	200	303	86	155	63	173	4790	7486	7486
Fiskmås	Larus canus	1862	250	153	287	255	380	549	37	264	107	664	4808	3073	3073
Silltrut	L. fuscus	11	8	7	7	8	15	15	0	1	0	0	72	98	98
Tretäg mås	Rissa tridactyla	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Skråtärna	Hydroprogne caspia	4	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3	6	11
Fisktärna	Sterna hirundo	244	97	112	530	15	0	3	0	0	0	0	0	7	10
Silvertärna	S. paradisea	34	7	5	11	0	0	0	0	0	0	0	0	95	265
Fisk/silver	S. hrundo/paradisea	120	17	129	783	7	1	0	0	0	0	0	0	0	Omr.
Småtärna	Sternula albifrons	11	0	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	14	64
Svarttärna	Chlidonias niger	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	58
Silgrissla	Uria aalge	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	18	238	238
Tordmule	Alca torda	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3	10	48
Sillgr/tordm	U. aalge/A. torda	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	Omr.

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

	Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt	Total	Medel Mean		
Tobisgrissla	Cephus grylie	0	0	1	2	1	0	0	0	0	0	4	2			
Skogsduvu	Columba oenas	0	0	36	113	2725	1661	1672	1949	305	413	8874	8175			
Ringduvu	C. palumbus	0	0	0	0	7667	111975	410410	119200	21935	12900	684087	269583			
Turkduvu	Streptopelia decaocto	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	49			
Gök	Cuculus canorus	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3	2			
Jorduggla	Asio flammeus	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	6	3			
Tornsegjare	Apus apus	81	709	174	12	11	1	0	0	0	0	988	7145			
Bjämare	Merops apiaster	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0			
Trädärkä	Lullula arborea	0	0	0	19	230	380	92	62	16	5	804	1271			
Sångärkä	Alauda arvensis	0	0	0	0	9	185	335	645	384	25	14	1597	1773		
Bergärkä	Eremophila alpestris	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	10			
Backsvala	Riparia riparia	0	613	669	344	133	68	1	0	0	0	1828	3367			
Ladusvala	Hirundo rustica	0	1352	2597	4100	3360	3327	1483	155	73	1	0	16448	24760		
Hussvala	Delichon urbicum	0	354	1177	488	139	53	5	2	0	0	0	2218	4944		
Storre piplärka	Anthus richardi	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	3		
Fältpiplärka	A. campestris	0	1	4	5	2	0	0	0	0	0	0	12	26		
Trädpiplärka	A. trivialis	80	1020	27620	9400	1219	268	26	3	1	0	0	39637	23656		
Ångspiplärka	A. pratensis	0	0	0	10	8366	21950	3915	321	890	348	182	359985	9110		
Rödstr piplärka	A. cervinus	0	0	1	9	18	6	0	0	0	0	0	34	56		
Skärpiplärka	A. petrosus	0	0	0	3	13	21	3	4	2	0	0	46	34		
Gulärla	Motacilla flava	30	1137	32370	16940	3120	271	5	1	1	0	0	53875	38470		
Citonärla	M. citreola	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0		
Forsärla	M. cinerea	0	0	7	43	135	104	62	48	45	5	2	451	188		
Sädesärla	M. alba	0	0	260	312	201	301	88	24	4	0	2	1192	1214		
Sidensvans	Bombycilla garrulus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	13	21	1377		
Järnsparv	Prunella modularis	0	0	0	14	25	75	37	90	31	1	0	273	121		
Björktrast	Turdus philomelos	0	0	0	0	0	0	0	135	1360	390	730	2615	10260		
Taltrast	T. iliacus	0	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	15	1049		
Rödingetrast	T. viscivorus	0	0	0	0	0	0	2	130	60	0	0	192	4604		
Dubbeltrast	Panurus biarmicus	0	0	0	0	0	0	721	830	5	0	1	1557	474		
Skäggmes	Aegithalos caudatus	0	0	0	0	0	0	4	0	38	0	0	47	15		
Stjärtmes	Periparus ater	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	8	25		
Svartmes	Cyanistes caeruleus	0	0	0	0	0	0	5	0	5	0	0	15	667		
Blåmes	Parus major	0	0	0	0	0	0	17410	4250	800	450	0	0	22910	27528	
Talgexe	Remiz pendulinus	0	0	1	13	3	4	0	0	30	0	0	50	685		
Pungmes	Lanius excubitor	0	0	0	0	0	0	5	6	10	1	0	21	5		
Värfågel	Corvus monedula	0	0	0	0	663	1538	14855	20830	3270	1700	42856	35184			

FORTS.

TABELL 4 – FORTS.

		Aug 1	Aug 2	Aug 3	Sep 1	Sep 2	Sep 3	Okt 1	Okt 2	Okt 3	Nov 1	Nov 2	Totalt	Totalt	Medel Mean
Råka	<i>C. frugilegus</i>	0	0	0	0	0	221	570	1408	1229	139	327	3894	6448	
Kräka	<i>C. corone</i>	0	0	0	0	0	0	0	87	201	47	49	384	3250	
Korp	<i>C. corax</i>	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	840	940	1030	2360	725	10680	9925	4830	41260	4380	1120	78090	113315	
Rosenstare	<i>S. roseus</i>	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Bo/bergfink	<i>Fringilla coelebs/montif.</i>	0	0	0	120	185560	157800	153700	40900	100490	11220	11550	661340	824639	
Gulhämppling	<i>Serinus serinus</i>	0	0	0	0	0	1	2	2	4	1	0	10	7	
Grönfink	<i>Carduelis chloris</i>	0	0	0	0	0	0	20	415	475	3940	920	5090	10860	38685
Stegfink	<i>C. carduelis</i>	0	0	0	0	149	1308	2273	839	3323	2190	4330	14412	3537	
Grönsiska	<i>C. spinus</i>	0	0	6	563	23680	57080	25210	4155	5785	2970	8880	128329	40593	
Hämppling	<i>C. cannabina</i>	0	0	0	0	6029	7620	8080	2890	5295	680	320	30914	24349	
Vinterhämppling	<i>C. flavirostris</i>	0	0	0	0	0	0	0	2	66	1123	830	410	2431	1921
Gråsiska	<i>C. flammea</i>	0	0	0	0	0	88	95	140	394	1730	1630	4077	2461	
Snöiska	<i>C. hornemannii</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Mindre korsnäbb	<i>Loxia curvirostra</i>	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	7	2874
Större korsnäbb	<i>L. pytyopsittacus</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	50	2	10	0	63	814
Rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>	1	1	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	5
Domherre	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	0	0	0	0	0	0	0	12	83	90	281	466	1017	
Stenkäck	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	0	0	0	0	0	0	0	26	4	0	0	30	11	
Lappsparr	<i>Calcarius lapponicus</i>	0	0	1	0	0	2	2	0	2	1	1	9	15	
Snösparr	<i>Plectrophenax nivalis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	61	65	146	
Gulsparr	<i>Emberiza citrinella</i>	0	0	0	0	0	0	12	105	631	236	255	1239	2853	
Ortolansparv	<i>E. hortulana</i>	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	36	
Dvärgsparr	<i>E. pusilla</i>	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	
Sävsparv	<i>E. schoeniclus</i>	0	0	0	0	81	356	1429	265	337	124	25	2617	1470	
SUMMA		15225	9310	74364	55914	241117	351271	463935	556103	378240	55484	59883	2260846	1773454	

